EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 108, 1 Kasım '94

71. yıldönümünde kokuşmuş bir cumhuriyet

Sermayenin kontr-gerilla cumhuriyeti

Kokuşmuş sermaye basınının bir "büyük" temsilcisinin üç gün üstüste birbirini izleyen manşetleri şöyle: "Halkın Bayramı", "Nice Yıllara", "Türkiye Büyük Tehlike Atlattı". İlk ikisi Cumhuriyetin 71. yıldönümü için. Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin bir eyaletinden başka bir şey olarak görmeyenler, "cumhuriyet"i yüceltiyor, ona uzun ömürler diliyorlar: "Nice Yıllara"! Bu sözlerde bir güven ve iyimserlik değil, fakat tersine kuşku ve kötümserlik vardır. Yapılan çığırtkanlığın gerisinde gerçekte adına "cumhuriyet" dedikleri bugün artık çürümüş ve kokuşmuş sermaye düzeninin sağlığından ve ömründen duyulan aşırı kaygılar vardır. Dünün genç cumhuriyeti bugün artık tükenmiş bir kontr-gerilla cumhuriyetidir. Onun "halk"la bir ilgisi kalmamıştır. Ya da daha doğru bir ifadeyle, onun "halk"la tek ilgisi, bugün halk için her zamankinden daha ağır bir sömürü düzeni, her zamankinden daha hayvani bir baskı ve zulüm rejimi olmasıdır.

Türkiye'de cumhuriyet 71 yıl önce güdük bir burjuva devrimi içinde doğdu. Doğdu, yaşadı, tarihsel rolünü oynadı, yaşlandı ve son bir kaç on yıldan beridir de çürüyor. Bugün çürüme ve kokuşma had safhadadır. Bu, 1923'te kurulan cumhuriyetin ömrünü tarihsel bakımdan çoktan tükettiğinin bir göstergesidir. Son bir kaç ayın olayları, uygulamaları ve skandalları bile kendi başına bunu göstermeye yeter. Eğer, buna rağmen hala yaşayabiliyorsa, bu onun kendi öz yaşama gücünden çok, onu gömecek ve yeni bir cumhuriyeti kuracak güçlerin zayıflığından dolayıdır. Bu zayıflık giderildiği andan itibarendir ki, bugünkü sermaye cumhuriyeti için ölüm çanı çalmaya başlayacaktır. Yeni cumhuriyet bir emek cumhuriyeti, işçilerin ve tüm emekçilerin sosyalist cumhuriyeti olacaktır.

Ama emek cumhuriyeti güçleri cephesindeki tüm zayıflıklara rağmen, sermaye cumhuriyeti hiç de rahat ve güvenli değildir. O son 25 yıldır durmadan "tehlike" atlatıyor. 71. yıldönümünü kutladığı günlerde bile "büyük tehlike" atlattığını söylemek durumunda kalıyor. Burada dile gelen bir büyük korkudur. Şimdilik bu korku onlara yeter. Fakat işler bununla kalmayacak, korktukları mutlaka başlarına gelecektir.

* * *

Bugün için atlatılan değil fakat tersine gitgide büyüyen tehlike "bölücülük"tür. Bununla kastettikleri doğal olarak Kürt halkının her bakımdan haklı büyük ulusal özgürlük yürüyüşüdür. Burjuva cumhuriyet daha doğduğu andan itibaren kardeş bir ulusun en temel hak ve özgürlüklerini kan ve zulümle ayaklar altına aldı. Daha doğuşundan itibaren bu büyük insanlık suçu ve ayıbı ile kendini kirletti. Bir ulusun "doğuşu"nun öteki yüzü, bir başka ulusun yokedilmek istenmesi ve bu doğrultudaki akıl almaz uygulamalar oldu. Fakat bu gerici-ırkçı tarihsel heves hüsranla sonuçlandı. Kardeş Kürt ulusu katledildi, kırımdan geçirildi, her türlü zorla asimilasyona tabi tutuldu. Yine de yok edilemedi. O bugün mücadele içinde ve binlerce evladını kaybetmek pahasına, yeniden doğuyor.

Ömrü tükenen sermaye cumhuriyetinin bu doğumu kanla, zulümle, eşine az rastlanan barbarlıkla boğmaya çalışması beyhude bir çabadır.

Fakat dahası var. Çürümüş ve kokuşmuş sermaye cumhuriyetini bekleyen asıl tehlike "yıkıcılık"tır. "Bölücülük" başarı kazansa bile, bu sermaye cumhuriyetinin ölümü değil, fakat

yalnızca hüküm sürdüğü toprakların daralması anlamına gelecektir. Oysa onun ölmesi, yıkılıp gitmesi gerekir. Ondan taş üstüne taş kalmaması gerekir. "Yıkıcılık" işte bunu başaracaktır ve bu nedenle onun için asıl tehlike budur. Bu tehlike tam da bugünlerde cumhuriyet şekeriyle sersemletilmeye çalışılan o "halk"tan gelmektedir. İşçilerden, emekçilerden, toplumun tüm ezilen ve sömürülen katmanlarından gelmektedir. Düne kadar bayramlarda halkı hatırlamayanların, kutlamaları devlet erkanıyla, askeri birliklerle yapanların, bugün "Halkın Bayramı" propagandası ve demagojisine sarılmaları, bu tehlikenin büyümesinden dolayıdır, bundan duyulan korkunun bir ifadesidir.

Kürt halkının özgürlük mücadelesi ömrü tükenen cumhuriyette büyük sarsıntılar yaratmıştır. Bununla birlikte, sermaye sınıfı kuşkusuz henüz aklını yitirmemiştir ve onu en iğrenç amaçlarla kullanmayı sürüdürmektedir. Türk emekçisini haklı bir özgürlük mücadelesi için harekete geçmiş bulunan Kürt halkına karşı kışkırtması, Cumhuriyet Bayramı kutlamaları adı altında en iğrenç bir şovenizm kampanyası örgütlemesi bunu gösteriyor. Amaç "yıkıcılık" tehlikesi ile "bölücülük" tehlikesinin buluşmasını, aynı anlama gelmek üzere, emek güçleriyle özgürlük güçlerinin birleşmesini engellemek, daha da iğrenç olanı, birini diğerine karşı kullanmaktır. Zira bu buluşma ve birleşme gerçekleşirse neler olacağını, kendi başlarına nelerin geleceğini en iyi onlar biliyorlar. Ve onlar, bugün henüz Türk işçisiyle Kürt köylüsü bunu bilmediği ya da yeterince bilmediği içindir ki hala yaşama olanağı bulabiliyorlar.

* * *

Sermaye sınıfının her yolu, her olanağı, her vesileyi en iyi biçimde kullanarak kendi düzenini ayakta tutmak, ömrünü uzatmak alanındaki çabasını, bu çabanın somut sonuçlarını, bu alandaki açık başarıyı hiçbir biçimde küçümsemiyoruz. Onlar gerçekten bunu halen iyi başarıyorlar. Bu sayededir ki baskı, zulüm, işkence, toplu cinayet, rüşvet, yolsuzluk, hırsızlık, emperyalizme en onur kırıcı uşaklık, kardeş bir halka karşı soykırım, velhasıl bir düzenin çürümesinin ve kokuşmasının tüm belirtilerinin had safhaya vardı ve ayyuka çıktığı bir durumda bile, hükmetmeye ve yönetmeye devam ediyorlar. Buradaki başarıyı küçümsemek, yalnızca bu aşağılık sınıfın ömrüne ek bir katkı anlamına gelecektir.

Bu başarıyı küçüksememek, fakat yine de, kendi başına Kürt halkının özgürlük mücadelesinin bile 71. yılında sermaye cumhuriyetini ne duruma düşürdüğünü de görmek gerekir.

Dün "Kurtuluş Savaşı" içinde doğan cumhuriyet, bugün bir halkın kurtuluş mücadelesini boğmak için emperyalist dünyaya uşaklıkta her türlü sınırı aşabiliyor. Dün modern burjuva gelişmenin ihtiyaçları doğrultusunda şeriatçılığı kaldıran cumhuriyet, bugün büyük kentlerin yoksullarıyla Kürdistan'ın köylülerini kontrol altında tutabilmek için ortaçağın şeriatçı ideolojisine ve akımlarına sığınabiliyor. Dün Kürt halkına gözdağı vermek için Kürt feodal ağalarını ve aşiret reislerini şamar oğlanına çeviren cumhuriyet, bugün özgürlük hareketini boğabilmek için bu güçlerin desteğine mahkum kalabiliyor ve onların fiili yerel yönetimlerini sineye çekebiliyor. Dün kurduğu millet meclisini kendi doğuşunun temeli yapan cumhuriyet, bugün aynı meclisin siyasal şube polisleriyle kuşatılmasına, milletvekillerinin enselerinden tutularak sürüklenmesine normal uygulamalar gözüyle bakabiliyor vb.

Tüm bunlar onun iflasının ve tükenişinin kanıtlarıdır. Fakat tükenen bir sitem değil yalnızca, asıl olarak onun dayandığı toplumsal sınıftır. Bu sınıfın çürümesi, onun siyasal sisteminin aynasından yansımaktadır. Olan budur.

Dünün cumhuriyeti bugün artık açıkça bir generaller ve polis şefleri rejimi halini almıştır. Demek oluyor ki o artık bir kontrgerilla cumhuriyetidir. Onun en itibarsız ve en işlevsiz kurumlarının siyasal partiler ile parlamento olması rastlantı değildir. O siyasal partiler ve parlamentodur ki, onlarsız bir burjuva cumhuriyeti düşünmek mümkün değildir.

Türkeş gibi bir faşist çete şefi ve onun bayraktarlığını yaptığı en iğrenç bir ırkçı şoven ideoloji gelinen aşamada mevcut cumhuriyetin siyasal alandaki gerçek umudu haline gelmişse eğer, onun çürümüşlüğüne ve tükenmişliğine başka kanıtlar aramak tümüyle gereksizdir.

EKİM

PTT grevi ve KÇSP sürecinin bugünkü durumu

26 Ekim 1994 tarihi, Türkiye'de, özellikle ücretli emeğin bir kesimi, ama genelde sınıf mücadelesi açısından önemli bir gün oldu.

Bu devlet tekelindeki haberleşme ve demiryolu ulaşımı, resmi adıyla PTT ve DDY'de bir günlük grevin ilan edildiği, fakat ağırlıklı olarak PTT'de uygulandığı gündür.

Sermaye devletinin adlandırmasıyla devlet memuru, kendi adlandırmalarıyla kamu çalışanlarının son beş yılda yoğunlaşan sendikal hak mücadelesi, bu grevle bir dönemeci aşmış bulunuyor. Kamu çalışanları bu dönemeçte, biri olumlu öteki olumsuz iki olguyla karşı karşıyalar. Olumsuzu; bu grevin iyice açığa çıkardığı, Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu'ndaki (KÇSP) dağılmadır. Mücadeledeki bütün sendikalar ve örgütlendikleri sektör çalışanları aynı tehdit ve saldırıyla karşı karşıya oldukları halde, bu grevde PTT ve DDY, KÇSP tarafından yalnız bırakılmışlar, bırakın tüm sektörde yaygın bir grev uygulamasını, destek eylemleri bile örgütlememişlerdir. Aynı durum Temmuz-Ağustos sürecindeki sağlıkçı eylemleri için de geçerli olmakla birlikte, PTT grevindeki özel anlamı, bunun bazı işyerlerine özgü ve yerel değil, sendikanın örgütlenebildiği bütün yerleşim birimlerinde, bu anlamda ülke çapında uygulanan bir grev, yani, memur eylemleriyle kıyaslandığında gerçek bir grev olmasındadır. Sağlık eylemlerinin yerelliği, KÇSP'nin durumunu gizleyebilen bir zayıflık taşırken, PTT grevi üstünü açan, dağılmayı tüm çıplaklığıyla ortaya seren bir işlev görmüştür.

Bu, doğal olarak geçici, yerini daha "olumlu"ya terketmek zorunda olan bir "olumsuzluk"tur. KÇSP yönetimi, bürokratlaşarak sınıfına ve onun mücadelesine yabancılaşan bütün sendikalar gibi, mücadele tarafından dağıtılmak durumundadır. Bugün, platformun oluşma koşul ve ihtiyaçları ortadan kalkmamış, tersine daha yakıcı hale gelmiştir. Kamu çalışanlarının eylem birliği ihtiyaçları bugün dünden daha fazladır. Bu ihtiyaç ve PTT grevinin ortaya çıkardığı bilinç düzeyi, platformdaki bürokratik ataleti aşma güç ve potansiyeline sahiptir.

Dönemecin kamu çalışanlarına sunduğu "olumluluk"lara buradan geçebiliriz. İlki, özellikle son bir yıldır, mücadelenin önünde ciddi bir engel haline gelen platforma karşı "bilinç"tir. Grevin okul işlevi gördüğü gerçeğinin altı, böylece bir kez daha çizilmiştir. PTT çalışanları, bu grevden, pek çok şeyin yanısıra, KÇSP'nin bugün ne ifade ettiği hakkında da önemli dersler çıkarmışlardır. KÇSP ve bağlı sendikaların ilgisizliği, mücadele birliği fikrini zedelemediği gibi, önemini daha da vurgulamış, öte yandan ve bununla bağlantılı olarak, özgücüne güven ilkesinin önemini de kanıtlamıştır. PTT çalışanları ve örgütlendikleri Tüm Haber-Sen, KÇSP'nin ve alanda işçi statüsüyle çalıştırılan arkadaşlarının bağlı olduğu Haber-İş'in tüm duyarsızlığına, ataletine ve tepkisizliğine rağmen, sadece kendi güçlerine güvenerek grev kararı almış ve başarıyla da uygulamışlardır. Ama tam da buradan, ikinci bir "olumluluk" görünür. Mücadele birliğinin neden sadece kamu çalışanlarının birliğini değil, ama tüm çalışanların birliğini ifade etmesi gerektiği hakkında da bir bilinç yenilenmesidir sözkonusu olan. Elbette her alanda olduğu gibi, PTT'de de bu işi kitabından öğrenecekler bulunacaktır. Ama genel kitle açısından "İşçi memur elele genel greve!" sloganının somut anlamlar kazanmasında bu grevin katkıları önemli düzeydedir. Grevin kendisi, işçi-memur ayrımının, bir üretim biriminin çalışanları ve onların mücadelesi açısından ne anlama geldiği, ne türden zararlara yolaçtığı, patronun nasıl işine yaradığı vb. konularda bütün tereddütleri giderecek düzeyde açıklık yaratmıştır. Sendikaların karşı görüş ve tavrına karşın PTT işçilerinin, iş yavaşlatma vb. biçimlerde desteği de, her iki kesimde (işçilerde ve memurlarda) bu ayrımı yıkma ve mücadele birliğini yaratma doğrultusunda bilinç oluşmasına kuşkusuz katkı sağlamıştır.

Kuşkusuz başka etmenler de bulunmakla birlikte, PTT grevinin, gerek kamu çalışanlarının sendikal hak mücadelesindeki tıkanmayı aşmada, gerekse, tüm ücretli emeğin birleşik ve militan bir mücadelesini örgütlemenin zorunluluğuna yönelik bir bilinç oluşmasında önemli bir yere sahip olduğu açıktır. Gerekli dersler çıkarılıp yararlanıldığı takdirde, başarmanın önünde fazla engel yoktur.

Madenci onuru iktidarı yenecek!

30 Eylül 1994 tarihinde Zonguldak caddeleri bu ve benzeri sloganlarla inledi. Sanki '90'lardaki direnişin başlangıç günleri yeniden yaşanıyordu.

GMİS yönetiminin cuma günleri için eylem kararı almasına bağlı olarak, başta merkez atölyesi olmak üzere merkez şubeye bağlı işçiler ve Kozlu, Karadon bölgesinden madenciler vardiya çıkışında yürüyüş kolları oluşturarak sendikaya doğru hareket ettiler. Katılım beklenenin üzerindeydi. GMİS önüne gelindiğinde onbin civarında işçi vardı. Hemen herkesin kafasında '90'lardaki tarihi yürüyüşün günleri canlanmakta ve eylemliliği sürekli hale getirmek için "Yarın yine buradayız!" sloganı atılmaktaydı.

Havzadaki maden ocaklarına yönelik devlet politikası genel anlamıyla tepki görüyor ve bu tepkiyi yumuşatarak düzen kanallarına akıtmak için de gerici kurum ve güçlerin gayretleri beraberinde gelişiyor. İnsiyatif, üçlü çete olarak tabir edilen gerici bloğun sözcülüğünü yapan ve '90 direnişinde Köy Hizmetleri'nin dozerleriyle Mengen'deki barikatı bizzat kuran şimdiki Belediye Başkanı Zekin Çakan'ın elinde. Bunların artık bir eylem kararı almaları zorunluluk haline gelmişti. Olur ya, aldıklarına da pişman olabilirlerdi. Sanırız öyle de oldu. Başlangıç işçi cephesinde olumlu...

Birimlerden sendikaya yürüyüşler başladığında önce bir sessizlik hakimdi. Polis, sendika hainleri ile kolkolaydı ve devrimci geçinenlerden çıt yoktu. Buna dayanamayan bir işçi kıvılcımı çaktı. Engellemelere rağmen sloganlar ardardına atılmaya başlandı. Yolu trafiğe kapatma çalışmaları ile ite kaka sürdürüldü "Madenci Onuru İktidarı Yenecek!", "Yaşasın İşçilerin Birliği!", gür sesle atılan sloganlardan bazılarıydı. Polis ve sendika hainleri telaş içinde baskı ve tehditler savurarak gözdağı vermek isteseler de, işçiler hep birlikte polisi yuhaladılar: "Amerikan İtleri Kapatamaz KİT'leri!"

Her eylem süreci beyinleri fosilleşmiş güçleri bir tarafa itiyor, genç ve yeni dinamik güçleri bağrından çıkartarak gelişmesini sağlıyor. Daha ilk günlerde toplantılarda militan bir havanın egemen olmasını sağlayan, sendikalarda kümelenmiş hainleri ve devlet güçlerini kudurtan, bu geleceğin işçi önderliğine aday genç işçileri oldular. Gün, 20 Temmuz eyleminden çok daha coşkulu geçti. Eyleme müdahalenin çapı küçüktü, ama siyasi ve moral yönden etkisi büyük oldu. Atılan sloganlara binlerce işçi sahip çıktı. Devrimci tarzda yapılan müdahalelerin, bazılarının "geri" diyerek küçümsediği işçiler üzerinde bir etki bıraktığı da gerçektir.

Komünistler ve ileri işçiler bu eylemde müdahaleci olmasaydı, kitle militan ruhu yakalayamazdı. Anımsanacağı üzere '90 Direnişi'nin kıvılcımı da bu şekilde atılmış ve ülke gündemini sürükleyecek aşamalara varmıştır. Ne var ki militanlaşmada bir süreklilik sağlanamaması, işçilerin kendi iradelerinin dışında ortaya çıkan perspektif bulanıklığının ifadesidir. Bunun da sorumluları komünistler ve öncü işçilerdir. Bir öncü her zaman olumsuzluğu önce kendisinde aramak zorundadır. Ama ne hikmetse "öncü"ler, "sınıfın geri bilinci" mazeretiyle, kendi başarısızlıklarını örtmenin yolunu buluyorlar.

Devlet güçleri işçi hareketliliğini başlangıç aşamasında kırmak ve dağıtmak için var gücüyle çabalıyor. Bu da öncülerin sınıfı militan tarzda örgütlenme ve eğitme görevlerine ağırlık vermesi gerektiğini göstermektedir. Öncüler işçilerle birlikte vardır ve ancak onlarla birlikte yürüyerek işçiyi sosyalizm mücadelesine kazanabilirler. İşçi sınıfından kopuk "işçi önderlerini" düşünmek hiçbir zaman sözkonusu olamaz. Olmayacaktır da.

20 Temmuz Dersleri

EKSEN Yayıncılık

"Temiz eller operasyonu" ikiyüzlülüğü

Kim kimden hesap soracak?

Engin Civan olayı ile birlikte Türkiye bir kez daha (gerçekte hiç gündemden inmeyen) yolsuzluklarla çalkalanıyor. Rüşvet, kirli para, mafya üçgeninde hangi taşı kaldırsan altından devletin en üst kademe bürokratları, ordudan yargıya, parlamentodan hükümete rejimin en "saygın" kurumları çıkıyor. Çember daraldıkça "temiz eller operasyonu" çığırtkanlığı da artıyor. Burjuvazi kirli çamaşırlarını örtbas etme telaşına düşmüştür. Kim daha fazla gürültü çıkarırsa o aklanacakmış misali, medyada bir "temiz eller" tartışmasıdır sürüp gidiyor. Bu yüzsüz sahtekar takımının ne denli arsız olduğu yeterince ortada. İlginç olan, gelinen aşamada burjuvazinin sözcülerinin dahi çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğu üretenin bizzat sistemin kendisi olduğunu şu veya bu düzeyde itiraf etmek zorunda kalmalarıdır.

"Peşpeşe açığa çıkan rüşvet, yolsuzluk ve nüfuz suistimaline dayalı çıkar birliklerinin artması, sistemde kısmi bir çürümeye işaret etmektedir..." (TÜSİAD), *"... yapı toplumsal ve siyasal olarak büyük bir çürümüşlük yaşamaktadır."* (İşadamı İshak Alaton), *"sorun çalıp çırpmak üzerine kurulmuş sistemi eleştirmekten uzaklaşmakta yatıyor. Bir bakıma sivrisinekleri lanetliyor, fakat bu sivrisineği üreten bataklığın kurutulmasına yanaşmıyoruz."* (Şeref Oğuz, *Pazar Postası*)

Gerçekte burjuvazinin çabası hiç kuşkusuz bataklığı kurutmak değildir. Tersine amaç, kendilerinin yegane yaşam alanı ve koşulu olan bataklığı kurtarmaktır. TÜSİAD'ın kısa bir süre önce yayınladığı "temiz eller" muhtırasında, yukarıdaki türden demagojilere dayanarak, tam da avanta, rüşvet ve mafya pisliğiyle etle tırnak gibi olan parlamento, hükümet, siyasi partiler ve medyayı işbirliğine çağırması boşuna değildir. Sözkonusu kurumlar, "suçlu" ilan edilen sistemin bizzat belli başlı organlarıdır. Kısacası herkes birbirinin kirli çamaşırlarıyla uğraşacak, sırası geldiğinde ise biri ötekinin pis ellerini yıkayacaktır. Yeter ki sömürü ve talan çarkı dönmeye devam etsin, "tatlı para"nın musluğu hiç kesilmesin. Bunun içyüzünü en iyi bilen yine burjuvazinin kendisidir. *"Eğer askeri zihniyetin avcısı iseniz, Locheed askeri uçak alımındaki rüşvet olayını unutursunuz... Özal düşmanıysanız İSKİ ve İLKSAN'ı pas geçersiniz... ANAP'lı iseniz, bu kez SHP'nin karıştığı İSKİ üzerinde durursunuz... DYP'den hoşlanmıyorsanız İLKSAN olayını hatırlatırsınız... Ne var ki, tüm bu çöküntüyü Türkiye'deki sistem üretiyor. Herkes peşi sıra gidiyor ama soygun bitmiyor."* (Ö. Servet, *Pazar Postası*)

Bugünlerde sermaye sözcü ve kalemşörlerinin vurguyu bastıra bastıra "sistem" ya da "yapı" üzerine yoğunlaştırmalarının kaynağında, özelleştirme saldırısını yeni ideolojik argümanlarla desteklemek ihtiyacı yatmaktadır. Nitekim tek bir ağızdan "devletçi" diye tabir edilen sisteme tek alternatif olarak özelleştirmeler gösteriliyor. Burjuvazi bir taşla iki kuş vurma peşindedir. Bir yandan çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğu ayyuka çıkan kapitalist sömürü düzeni "devletçi ekonomik" kisveler altında perdelenecek, sermaye sisteminin ürettiği pislik onun yalnızca önemsiz bir parçası olan kamu kuruluşlarına fatura edilecek, öte yandan ise dibi olmayan bir avanta, yolsuzluk ve rüşvet deryası olan özelleştirmelere yol sonuna dek açılacaktır. "Kamu bankaları özelliştirilmedikçe bu sivrisinek bataklığı kurutulamaz" diye çığlık atan sermayenin asıl amacının özelleştirmeler yoluyla yeni bataklıklar, yeni kirli para cennetleri olduğu ortadadır.

Pisliğin kaynağındaki köşe taşlarına dokunmadan, birkaç bürokratın canına yakacak göstermelik bir temiz eller operasyonu konusunda dahi samimi değildirler. Zira onların hepsi bu pisliğe bulaşmış durumdadır. Böyle olunca da, rüşvet ve yolsuzluk skandallarına karışmış milletvekillerinin dokunulmazlık dosyaları rafa kaldırılıyor, yolsuzluk için üç ayrı komisyon kurulmuş olmasına rağmen, anlamlı hiç bir sonuç elde edilemiyor. Açılan meclis soruşturmaları çeşitli vesilelerle hasır altı ediliyor vs. vs. Temiz eller yaygarasının gerçekte kapitalist sömürü sisteminin gerçekte tıkanmışlık ve çözümsüzlükle elele giden

özdeki çürümüşlüğünü perdelemeye yönelik bir kuru gürültü olduğunu gelinen aşamada burjazi dahi saklayamıyor: *"Her gelen iktidar, bir öncekinin ipliğini pazara çıkarma vaadiyle oyumuzu aldı. Ancak hiçbirini 'devri sabık' yaratamadı. Yaratamaması bir yana 'bürokrasiyi ürkütmeyelim' gerekçesiyle, geçmişin hesabını sormayacağını ilan etti. Onlar sormayınca, bizler de sormadık... Şimdi durum farklı mı? Bu pratikte pek mümkün değil. Zira* ***kim, kimden hesap soracak? İşin ucu bana uzanır, mahkum olmasam da zan altında kalırım ürkekliğiyle, temiz eller operasyonu başlatılamaz.*** *Peki ne olacak?* ***Aynı kısır döngüde yapılan, yapanın yanında kar kalacak...*** *Taa ki, ilk taşı atacak cesur bir günahsız çıkana kadar..."*

Burjuvazi üstüne üstlük utanmazlıkla, temiz eller operasyonunun önündeki en büyük engellerden biri olarak "demokrasi sorunu"nu göstermektedir. Son dönemde sistemin bozukluğunu burjuvazinin ağzından duymak ilk bakışta ne denli şaşırtıcı görünüyorsa, "demokrasi sorunu" teranesini onlardan dinlemek de öyledir. Ne var ki, sermayedarlar için sistemi düzeltmek de, demokratikleşmek de hep aynı yoldan, özelleştirmeden geçtiği idrak edildiğinde bu hiç de hayret verici değildir. Aksine bu demagojiler burjuvazinin iğrenç zihniyetine tıpatıp uygundur. İşçi sınıfı ve emekçiler için korkunç bir işsizlik, katmerleşen sömürü ve baskı anlamına gelen özelleştirmeler, elbette ki burjuvazi için en büyük demokrasi, en yüce özgürlük olacaktır.

Gerçekte pislik, lağım ve dejenerasyon sermaye düzeninin doğasmdadır. Ve bu olgu yalnızca Türkiye'ye özgü değil, tüm kapitalist dünya sisteminin illetidir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Peter Leysrecht bunu şöyle ifade ediyor: "Son zamanlarda Avrupa'dan kara Afrika'ya, Latin Amerika'dan Uzak Doğu'ya kadar dünyanın her tarafında yaygınlaşan yolsuzluk, adeta yeni bir yaşam tarzı oldu. Rüşvetsiz, avantasız iş yapılamaz hale geldi. Eskiden bu tür olaylar örtbas edilirdi. Bugün 'şeffaflık' sayesinde tüm 'kirli çamaşırlar' gözler önüne seriliyor".

Ne var ki kapitalist sistemi "şeffaflaştıran" önüne geçemediği yapısal sorunlardır, çözümsüzlüğü ve çıkışsızlığıdır. Çürümüşlük ve kokuşmuşluk bunun dolaysız yansımasından başka bir şey değildir. Öte yandan bugün Türkiye ve dünyada ardarda patlak veren yolsuzluk skandalları, suyüzüne varan ahlaksızlık ve dejenerasyon yalnızca aysbergin görünen kısmıdır. İtalya'nın o çok sözü edilen, reklamı yapılan temiz eller operasyonunun boyutu da sadece görünen kısmına göstermelik bir müdahale ile sınırlıdır. Kapitalist dünya bugün dökülen makyajını tazelemek için tam da böylesi "temiz eller operasyonları"na ihtiyaç duymaktadır. Bu açıdan bakıldığında, burjuvazinin ikiyüzlü "temiz eller" çığırtkanlığı bir anlamda samimidir. Zira düzeni ak-pak göstermek, biriken toplumsal tepkkilerin hedefini şaşırtmak, ancak sömürü sisteminin doğal sonuçları, öz artıkları olan pisliklere kendi içinde ve kısmi müdahalelerde bulunmakla mümkündür. Oysa ekonomik ve siyasal çaresizlik içerisinde kıvranan Türkiye, gelinen aşamada böylesi bir müdahale için dahi son olanaklarını yitirmiştir. Son yıllarda açıktan açığa MGK ve kontr-gerilla tarafından yönetilen ve bir mafya çetesi gibi işleyen Türk sermaye devletinde, sistemle doğrudan yüzyüze gelmeden herhangi bir skandalın üzerine gitmek mümkün değildir. Bay %10 diye anılan Özal gibi, bugünkü hükümetin ve bir bütün olarak sermaye iktidarının en sıradan bir ihalede dahi parmağı vardır. İktidar böylesine düşkün olunca da suya sabuna dokunmadan, görüntüyü kurtarmak uğruna yapılacak bir müdahale bile bir bütün olarak burjuvaziyi rahatsız edecektir. Öyleyse sermaye sınıfı için tek çözüm kuru gürültü. Bir yandan temiz eller operasyonu diye bağıracak, adalet mekanizmasının yavaşlığından dem vuracak, demokrasi-özelleştirme diye haykıracak, diğer yandan ise ellerini oğuşturarak semirmeye ve sömürmeye, her türlü pisliğe ve yozluğa bulaşmaya devam edecektir.

"Taa ki, ilk taşı atacak cesur bir günahsız çıkana kadar". Burjuvazi taşı birbirine atadursun, proletarya onu kapitalist sistemin kalbine saplayacaktır. Ve ancak o gün geldiğinde, sömürü çarkı ilelebet durdurulduğunda, avanta ve yolsuzluk, rüşvet ve ahlaksızlıklarla dolu sivrisinek bataklığı da kökünden kurutulacaktır,

Kahrolsun her türlü pisliğin kaynağı kapitalist sistem!

Yaşasın sosyalizm!

Tutsaklar zindanlarda direniyor

Sermayenin zulmü devrimcilere boyun eğdiremiyor

Ekonomik, toplumsal ve siyasal alanda hiçbir politika üretemez durumda çaresizlik içinde kıvranan faşist sermaye iktidarının uygulayabildiği tek politikası var: Bütün kurum ve kuruluşlarını seferber ederek ve her tür insanlık değerini pervasızca çiğneyerek her alanda sergilediği şiddet politikasıdır bu. Mazlum Kürt halkına karşı giriştiği imha harekatı ile insanlık tarihinin karanlık sayfalarına kanla, vahşetle yazılmış yenilerini ekliyor. İnsanlık onurunu çiğnemenin hiçbir biçiminden kaçınmayarak, işçi sınıfına ve emekçi yığınlara karşı topyekün bir saldırıya girişiyor.

Sermaye iktidarının tüm çabalarına karşın artık gizleyemediği çirkin yüzünü hep sergilediği bir alan da zindanlardır. Ezelden beri kitleleri öncüsüzleştirmek için devrimcilere karşı giriştiği açık imha politikasında, devrimcilerin yanısıra düşünen, hoşnutsuzluğunu dile getiren herkesi hedef alıyor. Binlerce insanı zindanlarına doldurularak şiddet ve rehabilitasyon politikasına yeni boyutlar kazandırmaya çalışıyor. Ne var ki ömrünü biraz olsun uzatmak için kullandığı yöntemler ve ısrarla izlediği yol giderek daha açık bir biçimde kendi mezar küreğine dönüşmektedir.

Son günlerde genelde tüm cezaevlerinde özelde Kürdistan ve Diyarbakır zindanlarında yoğunlaştırılan düşman saldırılarına karşı onurlu bir direniş sergileyen devrimci tutsakların eylemleri sürmektedirler. Giderek artan baskılara ve şiddet eylemlerine tüm cezaevlerinde gereken cevap verildi. Onurlu direnişler sonucunda can pahasına kazandıkları haklardan hiçbir biçimde ödün verilmemeye kararlı olduklarını bir kez daha haykırdı devrimci tutsaklar. Düşmanın vahşi şiddet eylemlerini de, direnerek, onun çaresizliğine çaresizlik katarak cepheden cevapladılar. Sermaye devletine karşı toplumun giderek çoğalan kesimlerinde belirgin bir şekilde öfke sesleri yükseldiği gibi, tutsak yakınları da sessizliklerini bozdular. Devrimcilerin düşman elinde tuttukları mevziye çeşitli demokratik kitle örgütleri vasıtasıyla destek vermektedirler. Kamuoyunda giderek genişleyen bir duyarlılık yaratmakla ve anlamlı olmakla birlikte, bugün sermaye iktidarının arsız, aldırmaz suratına etkili bir darbe vurmaktan uzaktır henüz.

Zindanlardaki devrimciler her seferinde ve inatla hiç bir koşul altında diz çökmeyeceklerini, direniş bayrağını daima yükseklerde tutacaklarını haykırmaktadırlar. Ne var ki Türkiye ve Kuzey Kürdistan zindanlarının bütününü kapsayan, düşmanın tüm şiddet, rehabilitasyon ve yıpratma politikalarını boşa çıkartacak ortak bir direniş/eylem hattını oluturabilmiş değildir henüz. Bunun başarılması için tüm devrimcilere ve özellikle proletaryanın öncüsü komunistlere büyük bir görev düşmektedir. Zira tutsak yakınları ve demokratik kitle örgütlerinin bu ortak hattı örmede yaratacakları koordinasyon ve kitle basıncı yaratma görevi ancak, her kötülüğün kaynağı sermaye düzenini tarihin çöplüğüne atacak işçi sınıfının önderliğinde etkili olabilecektir.

Bilinmelidir ki sermaye iktidarının bu zulmüne seyirci kalmak, işlenen vahşete ortak olmak demektir!

Ya barbarlık ya sosyalizm!

İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!

Kahrolsun sermaye düzeni, yaşasın sosyalizm!

H FIRAT

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm

(2. Baskısı hazırlanıyor)

EKSEN Yayıncılık

Kirli savaşın psikolojik cephesinde futbol

Tank topundan ayak topuna uzanan saldırı

Ayak topu, yani futbol asırları bulan geçmişiyle toplumsal uyuşturucu işlevini hiçbir zaman yitirmedi. Ülkesel özelliklere göre farklılıklar taşımakla birlikte hemen her kapitalist yönetimde, sportif amaçtan çok toplumsal uyuşturucu olarak egemen sınıflar tarafından hep kullanılageldi.

Ayak topu 90x45 metrelik çim sahada iki takımın karşılaşmasından çok öte bir niteliğe sahip. Futbolcular yönetici konumundaki asıl oyuncuların figüranıdır. Futbol aslında bir spor dalıdır. Oysa bu sporun profesyonel oluşumu asla bireylerin bedensel ve ruhsal sağlığını hedeflemez. Profesyoneller ve kulüpleri bakımından hedef yalnızca paradır. Burjuvazi için ise futbolun asıl oynandığı alan tribünlerdeki ve milyonları bulan tribün dışındaki izleyicilerdir. Amaç da sporun anlamını veren insanın beden ve ruh sağlığını değil sermaye iktidarının sağlığını korumak, çöküşünü yavaşlatmaktır. Bu yolda futbolun görevi, tepkileri, hazları, yaşama ilişkin düşünceleri bir meşin yuvarlağa hapsetmektir. Onlar açısından oyun tam anlamıyla beyinlerde oynanmaktadır.

Türkiye kapitalizmi kendi buluşu olmasa da bu kullanımda önemli bir başarının(!) sahibidir. Öyle ki özellikle son yıllarda Avrupa kupalarındaki kısmi başarıların izleyici kitleler üzerindeki inanılmaz etkisi de görülünce, olaya başbakanlık ve cumhurbaşkanlığı düzeyinde sistemli bir ilgi gösterildi. Ağırlıklı olarak emekçi kesimlerin oluşturduğu izleyici kitlesi öncelikli hedef olarak seçilmiş gibi. Klüplerin içerisinde ülkücü faşistlerin kadrolaşması ve stadyumlarda boy gösteren kurt başları yeni dönemin siyasi arenası olarak futbol stadyumlarının seçildiğinin işaretidir. Artık her maç öncesinde kurt sürülerinin öncülüğünde üç hilalli paçavralarla İstiklal Marşı okunması, "Kahrolsun PKK!" sloganlarının atılması olağanlaştı. Siyasi gösteri alanına dönüştürülen her alan gibi burada da ağırlıkla kirli savaşın hissedilmesi elbette kaçınılmaz. Kürt sorunu tüm toplumsal ilişkilerdeki belirleyiciliğini burada da gösteriyor/gösterecek.

Kürt sorunu karşısında acz içinde olan sermaye iktidarı öldürme, yakma, yıkma, göçettirme vs. gibi fiziki şiddetini hiç eksik etmediği TANK TOPLARI ile arttırarak devam ettirmekte. Savaşın psikolojik yönü ise medyasıyla, MGK talimatlarıyla DGM'siyle, kısacası, tüm çirkefliğiyle ortada. Şiddetin dozundaki artışa paralel olarak psikolojik savaş giderek daha etkin uygulanıyor. İşte tüm diğer çabaların yanında ayak topu o bilinen başarısıyla yeniden başvurulan bir yol oldu. Sermaye iktidarı tüm gücüyle Kürt illerinde futbol üzerinden bir destek oluşturmaya çalışıyor. Vanspor'un 1. lige çıkarılması ve devamındaki gelişmeler de ilk başarıları. Vanspor devlet bürokrasisinin uzun süreli çabalarıyla ve doğrudan devletin valisi eliyle 1. lige çıkarıldı ve sansasyonel bir FB galibiyetiyle sporun tüm gündemini siyasete çekti.

Vanspor olayının kullanış tarzı o kadar açık ve öğreticidir ki, doğrusu sermaye iktidarına bu konudaki yeteneği konusunda söylenecek laf yok. Burjuvazinin medyası aracılığı ile bu olay üzerinden yaptığı propaganda asıl amacı ortaya seriyor. Vanspor ile ilgili yorumlarda, röportajlarda hemen hiç bir şekilde futbol konuşulmamakta. Temel fikir topluca İstiklal Marşı'nın okunması, halkın(!) Vanspor etrafında kenetlenmesi, Türk bayrağının açılması, Doğu'nun makus talihinin yenilmesi(!), Türklük üzerinden "birleşme, bütünleşme" çerçevesinde işleniyor. Emin Çölajanı'nın Erzurum ve Diyarbakırspor'un da 1. lige çıkarılması önerisinin gösterdiği gibi, sermaye iktidarının bu çirkeflikle bile tatmin olmadığı ortaya çıkıyor. Ona göre, (siz burjuvazi adına MİT'e göre diye okuyun) futbol ile "teröre" darbe vurulmuştur; Kürtler Türk olduğunun farkına varmıştır ve tribündeki halk(!) kurtbaşı işaretleri ile milli bütünlüğü göstermiştir. Kendi gazetesinin patronlarına ait televizyon kanalı da bu konuda örnek bir başarı göstermiştir.

Vanspor'un 1. lige çıkarılması ile bir taşla bir kaç kuş vurulması hedefleniyor. Kulübün başına eski DEP milletvekili Remzi Kartal'ın ağabeyi getirilmiş. Medya biri PKK'lı diğeri "vatansever" iki kardeş spotlarıyla her fırsatta propaganda yapıyor. "Vatansever, başkanın göğsündeki Atatürk rozeti"nden, İstiklal Marşı'na övgülerinden, çalışkanlığından, fedakarlığından sözedilmediği gün yok gibi. Böylelikle, "Bakın biz ne kadar iyi niyetli ve insan haklarına saygılız ki, PKK'lıların ailelerine bile baskı yapmıyoruz" yalanına da kolayca gerçek gibi

gösterebilme olanağı sağlanıyor. Bireysel olarak burjuvazinin uşaklığı mertebesine ulaşmış bir kişiden öte klüp başkanı sıfatıyla kitleler üzerinde propaganda unsuru olarak kullanılan bu şahıs bir süre sonra işi bittiğinde, çöplüğe atılacak ya da bir kenarda eline bir kemik tutuşturularak oyalanması sağlanacak. Ama bu sinsi çabaya Kürt işçi emekçi halkının alet olup olmaması süreci belirleyecek en önemli etken. Aksi halde bugün Van'da başarılmaya çalışılan hile yarın başka bir yerde karşımıza çıkacaktır. Ulusal hareket bunun gibi bir çok psikolojik yöntemle kemirilmeye çalışılacaktır.

Spor özellikle makinalaşma ve kentleşmeyle birlikte bedensel ve ruhsal sağlığın önemli bir aracı olmuştur. İşçi ve emekçilerin iş ve yaşam koşulları bu ihtiyacı bir kat daha artırmaktadır. Ne var ki, kapitalizm sporu da metalaştırmıştır. Spor işçi ve emekçiler açısından gerek zaman gerekse mekan ve tesis yönünden olanaksızlaştırılmıştır. Emekçilerin yarattığı değerleri harcamakla meşgul olan bir avuç asalak ise sporun her türlüsünü yapabilme olanağına sahiptir. Bu durum tesadüfi değil, sistemin bilinçli bir tercihi ve ürünüdür.

Spor, ancak işçi ve emekçilerin bedensel ve ruhsal sağlığını amaçlayarak, bunun için gerekli tesis ve imkanların, çalışma ve yaşam koşullarının sağlanması ile gerçek anlamına uygun olarak yapılabilir. Hiç kuşku yok ki, ölmemesini sağlayacak geliri bir kaç işte ölesiye çalışarak kazanan bir işçi, tesise sahip olsa bile sonuç değişmeyecektir. Tüm yönleriyle insanca bir yaşam kurulduğunda tirbünlerde seyirciler kin ve nefret değil, sevgiyi haykıracaklar ve sporu izlemenin ötesinde bizzat yaparak onu asıl işlevine kavuşturacaklardır.

Devletin intikam saldırısı

Boyun Eğmeyen Dersim!

Sömürgeci sermaye devletinin Kürt ulusunun özgürlük ve eşitlik mücadelesi karşısındaki aczi ve tükenişi hergeçen gün daha çıplak bir biçimde ortaya çıkıyor. O sınır tanımaz bir kin ve düşmanlıkla saldırıyor. Saldırdıkça iğrençleşiyor, kirli ve kanlı yüzünü bütün çirkinliğiyle göstermek zorunda kalıyor. Kürdistan toprakları yalnızca insansızlaştırılarak değil, yakılarak, yıkılarak, bombalanarak adeta bir çöle çevrilmeye çalışılıyor.

En son Dersim'de gelişen ormanları, köyleri yakma ve boşaltma saldırısında, sömürgeci devlet artık katliamcı yüzünü örtmek gereği bile duymamıştır. Öylesine bir pervasızlık sergilenmiştir ki, saldırının devlet güçleri tarafından yapıldığını hükümetin "insan hakları" bakanı dahi itiraf etmek zorunda kalmıştır. Bu yalnızca pervasızlığın yolaçtığı bir kabul değildir. Aynı zamanda, sömürgeci sermaye devletinin arsızlıkta ve yüzsüzlükte vardığı noktayı anlatıyor.

Bugüne dek Kürdistan'da binlerce köy boşaltılmış, yakılıp yıkılmış, on binlerce Kürt köylüsü yerinden yurdundan sürülmüştür. Dersim bunun yalnızca yeni bir örneği olmuştur. Fakat böyle bir saldırıya karşı ilk kez güçlü bir ses yükseltilebilmiştir. Gelişen tepkiler karşısında başbakan yardımcısı Murat Karayalçın olayları "incelemek" üzere Dersim'e gitmek zorunda kalmıştır.

Dersim'e yönelik saldırının bu denli geniş bir yankı yaratmasının gerisinde Dersim'in diğer Kürdistan kentlerinden farklılığı yatmaktadır. Dersim geçmişten bu yana devrimci siyasal bilinç bakımından ileri bir kenttir. Bugün geri biçimler ve yönlendirmeler altında gelişse de politik bir tepki ortaya koyabilmesi bunun ifadesidir. Metropollerde yaşayan yöre insanı etkin bir politik tutum geliştirebilmekte, İstanbul'da düzenlenen bir geceye on bin kişilik coşkulu bir kitle katılabilmektedir.

Geçmişten bugüne Dersim sömürgeci devletin yoğun saldırılarının ve özel politikalarının alanı bir kent olmuştur. Yüzyüze kaldığı kanlı katliamların yanısıra onbinlerce insanı kentin dışına sürülmüş, özel kanunların konusu olmuş, yoğun bir asimilasyona tabi tutulmuştur. Kürt özgürlük hareketinin gelişmesiyle birlikte burayı ulusal mücadeleden yalıtmak için özel politikalar geliştirilmiştir. Fakat tüm bunlara rağmen, Dersim, devlet için hep bir "başağrısı" olmaya devam etmiştir. Gelinen yerde ormanların ve köylerin yakılması devletin bu kente ilişkin politikalarının iflasının da itirafı olmuştur. Devlet Dersim'in ne Türkiye devrimci hareketiyle ne de ulusal hareketle bağını kesmeyi başaramamıştır.

Karmaşık ve çelişkili bir yapısı olan özgün bir Kürt kentidir Dersim. Dersim halkı geçmişten beri dar ulusal bilinci aşarak sosyalizm ideallerine yakınlaşabilmiştir. Bu yönüyle Kürt ulusal hareketi ile Türkiye devrimci hareketi arasında anlamlı bir bağlantı noktasıdır.

Gençlik hareketi ve görevlerimiz

Gençliğin siyasal mücadelede yerini alması, genel mücadelenin almış olduğu boyutla doğrudan ilgilidir. Gençlik hareketi motive edici gücünü toplumsal-siyasal gelişme ve sorunlar karşısındaki konumlanışıyla bulur. Salt iradi çabalarla ya da ikameci eylem ve örgüt biçimleriyle bir gençlik hareketi yaratılamaz. Kaldı ki eylem ve örgüt biçimleri ancak kitle dinamiklerinin ifadesi ve kanalları olabildikleri ölçüde kitleler tarafından benimsenir. Onların mücadelelerinin taşıyıcı bir aracı haline gelebilir. Yakın siyasal tarihimizin ilk iki devrimci yükselişinde gençliğin oynamış olduğu özel rol bu zeminde kavranabilir. Nesnel sınıfsal ilişki ve çelişkilerin toplumsal patlama dinamikleri biriktirdiği bu iki evrede, gençlik hareketi de, örgütlü ve politikleşmiş bir güç olarak gelişebilmiştir.

Bu soruna girmemizin özel nedeni şudur: Türkiye'de gençlik hareketleri önemli ölçüde öğrenci hareketi olarak doğmuş ve gelişmiştir. Ancak birbiri ardına iki devrimci yükseliş (ve yenilginin) yaşandığı bu iki evrede, ilk göze çarpan olgu, gelişen toplumsal hareketlilik, özellikle de işçi hareketliliği ile birlikte bir gençlik hareketinin geliştiğidir. 1980 sonrası ilk gençlik direnişi yine üniversiteler bünyesinde ortaya çıkmıştır. Ne var ki devrimci hareket saflarında oluşan beklentilerin aksine, '84-88 döneminin nispi kitleselliği dışta tutulursa, kitlesel bir devrimci gençlik hareketi gelişememiştir. Olduğu kadarını karakterize eden ise, devrimci hareketin dar sempatizan çeperinde yaşanan marjinal bir hareketliliktir. Bu olgu, devrimci gençlik örgütlerinde, Öğrenci hareketinin "tıkanıklığı" problemi etrafında gelişen bıktırıcı bir tartışmayı doğurmuştur. Sorunun özüne inilemediği ölçüde, "tıkanıklığın" gerçek nedenleri anlaşılamadığı gibi, çözüm arayışı olarak eylem ve örgüt biçimleri alanına sıkışılıp kalınmıştır. Örgüt ve eylem biçimleri üzerinde yürütülen tartışmalar, kitle hareketlerinin itici dinamiklerinin diyalektik bir kavranışı üzerine oturabilseydi, bu temel üzerindeki bir tartışma bir ölçüde anlamlı olabilir, sorunun özüne inilmesini kolaylaştırabilirdi. Fakat "dernek" ve "merkezileşme" üzerine oturan bir tartışma ve pratik politikaların, sorunu daha da kısırlaştırıp yozlaştırmaktan öte bir işlevi olamadı.

Komünist gençlik ise, soruna daha ilk andan itibaren, "kitleselleşmenin politikleşmeden geçtiği" temel perspektifi ışığında yaklaşmıştır.

Komünist gençlik, devrimci hareketin ve reformist akımların dayattığı bu tür sağlıksız ve saptırıcı "tartışma" gündemlerine politik mücadelenin ihtiyaçları çerçevesinde bir müdahalede bulunmalıdır. Fakat bir tuzağa dönüşen bu tür tartışma gündemlerini aşabilmek için, süreçlere komünist platformun perspektif ve ilkelerinin ışığında yüklenebilmeli, politik iradesini pratik olarak ortaya koyabilmelidir.

Esasında sorunun kendi başına soyut bir "kitlesellik" ekseninde ele alınması politik iktidar perspektifinden yoksunluğun ürünüdür. Sorun şöyle ortaya konabilir: Politik bir gençlik hareketi geliştirmek ve düzenin karşısına dikmek. Talepleri, ufku, özlem ve hedefleri kurulu düzenin toplumsal-siyasal çerçevesini aşamayan, düzen içi bir platforma sıkışan bir kitle hareketi, durulma, giderek de küllenme akibetiyle yüzyüzedir. Zira süreklilik, kök bulma ve gelişme dinamizmi özünü, kurulu düzen karşısında alman toplumsal-siyasal red tutumunda bulur. Tüm militan kitle (ve gençlik) hareketlerinin itici dinamikleri, her zaman kurulu düzene kar-şı alınan siyasal tutumdan beslenmiştir. Yakın dönem siyasal tarihimizin ilk iki devrimci yükselişi içinde gençliğin oynamış olduğu özel rol ancak bu zeminde mümkün olabilmiştir. Düzen için bunaltıcı bir "başağrısı" olmuş gençlik hareketlerinin örgütlü gücünün, militan karakterinin ve tüm toplum katlarında yankı uyandıran politik etkisinin kaynağını, doğrudan düzene politik cepheden alman tutum beslemiştir.

Buradan çıkarılması gereken temel sonuç, gençlik hareketinde yeni bir militan yükseliş sayfasının açılabilmesinin gençliğin devrimci doğrultuda politikleşmesine bağlı olduğudur. Politik bir mücadele ve örgütlenmenin kanalları örülme-den, düzenin gençliğin bilincine ördüğü ideolojik ağlar, yüreğine saldığı korku duvarları parçalan-madan, ikameci ve suni eylem ve örgüt biçimleriy-le gençlik hareketindeki "tıkanıklık" aşılamaz. Dev-rimci gençliğin bilince çıkarması gereken ilk temel sonuç budur.

*

Devrimci gençlik grupları Üniveriste gençliğinin '84-88 dönemindeki akademik-demokratik istemlerinin gerek dile getirilmesinde gerekse de bu yönde sıcak bir mücadele pratiği sergilemesinde

göstermiş olduğu duyarlılığı bugün neredeyse yitirmiş durumdadır. Özellikle '90 sonrasına artık tümüyle dar grupsal kaygılara endekslenmiş bir faaliyeti egemendir.

Gençlik kitlesine seslenebilmek, onu toplumsal-siyasal sorunlar üzerinden kuşatabilmek alanında yaşanan "tıkanıklık", devrimci bir gençlik hareketinin potansiyel unsurları durumunda olan bir bölüm gençliği otonom "siyasal" kümelenmelere yöneltmiş ya da sınırlı kültürel etkinliklere hapsetmiştir.

Bu olgular komünist gençliğin faaliyeti açısından iki göreve işaret etmektedir. Birincisi, geniş gençlik yığınlarını kucaklayan dinamik bir politik faaliyet kapasitesi ortaya koyabilmek. İkincisi, duyarlılığı, dikkat ve enerjisi kültürel etkinliklere ya da otonom kümelenmelere vb. hapsolmuş gençlik kesimlerine ulaşmak, onları devrimci mücadele alanına çekmek.

Komünist gençlik, öğrenci gençlik hareketine yaklaşımdaki iki temel savrulmaya karşı da mücadele vermelidir. Bu, öğrenci gençliğin "akademik-demokratik" istemlerine yaklaşımdaki iki karşıt eğilimdir. Birincisi, akademik-demokratik müca-dele alanını tümden ihmal eden sol yaklaşımdır. İkincisi ise, bu alanı amaçlaştıran reformist-reviz-yonist yaklaşımdır.

Akademik-demokratik alanın dar sınırlarına sıkışmış bir propaganda ajitasyon faaliyeti ve eylem çizgisinin, gençlik yığınlarının bilincini geliştirmekte ve onları politikleştirmekte oynayacağı rol son derece sınırlıdır. Dahası bu zemin politik perspektifi kararmaya, kısırlaştırmaya da müsaittir. Ancak üniversitelerin kışlaya döndüğü, liselerde gerici ve faşist eğitim terörünün ayyuka çıktığı bir ülkede, öğrenci gençlik potansiyel bir patlama dinamiğidir. Öğrenci gençliğin akademik demokratik istemlerine ve bütün bu istemlerinin en genel ve ideal ifadesi demek olan „Özerk-Demokratik Üniversite!" şiarına sahip çıkmak bu açıdan özel bir önem taşımaktadır. Fakat bu yapılırken, gençliği politikleştirmenin, kitle mücadelesini geliştirmenin yolunun, gençliğin dikkatini öncelikle toplumsal-siyasal sorunlara yöneltmekten geçtiği bir an bile unutulmamalıdır.

Liseli gençlikte giderek boyutlanan bir protesto hareketi gelişmektedir. Kişiliğini ezmeyi ve silikleştirmeyi amaçlayan faşist disiplin yönetmelikleri, yoğunlaşan baskılar, dayak, boğucu müfredat, faşist-ırkçı ideolojik kuşatma vb. gencecik kişilikler üze-rindeki tüm bu çağdışı fizik ve moral / psikolojik terör uygulamaları liseli gençlikte bir tepki biri-kimine yol açmaktadır.

Ne var ki, liseli gençlik bünyesinde gelişen protesto hareketi, üzerinde estirilen ve tahammül sınırlarını zorlayan fizik, ideolojik ve moral terörün yanısıra daha da köklü bir nedenden beslenmektedir. Özellikle 12 Eylül sonrasında çeşitli politika ve uygulamalarla eğitimde fırsat eşitsizliği daha da derinleştirildi. Emekçi katmanlara mensup öğrenci gençliğin yüksek öğrenim olanakları neredeyse imkansız hale getirildi. Eğitimdeki fırsat eşitsizliğinin somut pratik sonuçlarını tüm eziciliğiyle üzerinde hisseden gençlik gelecek ümidini giderek yitirmektedir. Düzenin katı gerçekliği gençliğin üzerine bütün ağırlığı ile çökmekte, onu gerçek yaşamın sorunlarıyla daha şimdiden yüzyüze bırakmaktadır.

"Gençlik gelecektir"! Gençlik devrimci ideallere ve enginleri fethetme ufkuna sahip değilse, o gelecek ufkundan da yoksun demektir. Bu durumda payına düşecek olan, düzenin çürümüşlüğünün ve yozlaşmışlığının taşıyıcısı ve yayıcısı olmak olacaktır.

Öyleyse gençlik devrimci ise, gelecektir. Gençliğin geleceği işçi sınıfında ve sosyalizmdedir. Komünist gençliğin görevi, proletaryanın devrimci ideallerini gençlik kitlelerine taşıyarak onları devrim ve sosyalizm kavgasına hazırlamaktır.

EKİM Gençliği

7. Sayısı Çıktı!

* **Dönemin Sorunları ve Görevler**
* **Gençlik ve Görevlerimiz**
* **Liseli Gençlik Hareketinin Sorunları**
* **Üniversite ve Burjuva Sol Akımlar**
* **Burjuva Düzenin Temsilcilerinden Gençliğe Öneriler**
* **Demokrasi Mücadelesi ve "Özerk-Demokratik Üniversite!" Şiarı**
* **Ancak Parası Olanlar Okuyabilirler!**
* **Herkese Üniversite Aldatmacası**
* **Nasıl Akademist Olunur?**
* **Kapitalizmin Çocuk Avı**
* **Gençliği Kazanmak Geleceği Kazanmaktır!**

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm'e Önsöz

Demokratizmi Savunmanın Sınırları

III. BÖLÜM

H Fırat yoldaşın yakında yeni baskısı yayınlanacak olan *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* kitabı için hazırladığı geniş Önsöz'ün ilk iki bölümünü geçen sayılarımızda yayınlamıştık. Bir üçüncü bölümünü bu sayımızda okurlarımıza sunuyoruz.

Proletarya diktatörlüğü: "Proletaryanın yönetici bir rol oynadığı emekçi sınıflar ittifakı"nın özel bir biçimi

Yazı yazılırken gözetilmesi gereken temel kurallardan birisi, okurun da zeka sahibi olduğunu ve düşündüğünü asla unutmamak, okuduklarını irdelediğini, sorunun farklı yönlerini ele alan fakat birbirinden kopuk ya da ayrışmış gibi görünen düşünceler arasında gerekli bağlantıları ve bütünlüğü kurabileceğini varsaymaktır. Bu öteki şeyler yanında okura saygının da bir gereğidir. Yazı yazanı bir sürü gereksiz yükten ve anlamsız yinelemelerden kurtarmakla kalmaz, "ders kitabı" üslubu ve "öğretmen" türünden kusurlardan da alıkoyar.

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm bir bütündür. Kendini ciddiye alan bir kimse, kaba çarpıtmalara ve yapay tartışmalara da niyeti yoksa eğer, kitabın her bir bölümünü ve değişik fikirler arasındaki bağlantıyı bu bütünlük içinde ele alır. Kitabın üçüncü bölümü küçük-burjuva devrim anlayışına ayrılmıştır. Bu bölüm, ikinci bölümün sonuçlarıyla bağlantılıdır ve dördüncü bölümdeki tartışmanın koşullarını hazırlamaktadır.

Üçüncü bölümde üzerinde önemle durulan ve devrimci hareketimizin geleneksel devrim teorisi ele alınırken bugüne kadar yeterince dikkat gösterilmemiş olan bir nokta var. Türkiye'de küçük-burjuva devrim anlayışının tek kaynağının narodnik önyargılar olmadığı, fakat bir öteki ana kaynağının ise II. Enternasyonal dogmaları olduğu üzerinedir bu. İlgili bölümde, "Daha çok Türkiye'nin toplumsal gelişme düzeyini kabul eden grupların 'az gelişmiş kapitalizm'e karşı demokratik devrim düşüncesi için başvurdukları" üretici güçler teorisi irdelenir; bu çerçevede, "üretici güçler teorisi" ile "saf proleter devrim" anlayışının birarada, burjuva demokratik devrimin mutlaklaştırılmasında ifade bulan sonuçlarına işaret edilir. (Bkz. s.132-140)

Ekim Devrimi'nin ardından ve onu gözden düşürmek üzere harekete geçen II. Enternasyonal teorisyenleri ile menşevik liderler, sözümona Marksizm adına, bahsi geçen gerici teorilerden kuvvet almaya çalıştılar. Onlara göre, Rusya'da proletarya nüfusun son derece küçük bir azınlığı idi ve bu koşullarda gerçekleşen devrimin yarattığı cumhuriyet de, bir sosyalist cumhuriyet değil, olsa olsa bir burjuva köylü cumhuriyeti olabilirdi. II. Enternasyonal dogmalarına göre, proletarya nüfusun çoğunluğunu oluşturmadıkça iktidarı alamaz, alsa bile elde tutamazdı. Bu düşünceyi, "genel olarak" küçük-burjuvazi ile "genel olarak" köylülüğün sosyalizmin yeminli düşmanları oldukları üzerine ünlü "ilke gevezeliği" tamamlıyordu. Bununla yapılmak istenen, yalnızca bu toplumsal katmanların emekçi kesimlerinin tutumunun kaba bir biçimde çarpıtılması da değildir. Fakat bu aynı zamanda, işçi sınıfının devrimci önderlik kapasitesine, emekçi sınıfları kendine bağlama ve ardından sürükleme yeteneğine duyulan açık bir inançsızlığın sergilenmesiydi de. Ve üretici güçler teorisinin en gerici yönü ve işlevi, kendini tam da bu sonuncu alanda göstermekteydi.

Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm'in dördüncü ve son bölümü, doğal olarak, tüm bu tartışmanın da sonuç bölümüdür. Bu bölümde, öteki hususlar yanında, burjuva-demokratik devrim ile proleter sosyalist devrim, bu iki devrimin farklı muhtevaları ve toplumsal güçleri, ortaya çıkaracakları iki farklı nitelikte iktidar tipi üzerinde uzun uzun durulur. Ardından ve nihayet, M.Yılmazer'in bakışlarını kilitlediği 176-177. sayfalarda, proleter devrimin ürünü olacak bir sosyalist iktidar üzerine şunlar söylenir: "Sosyalist iktidar, proleter demokrasi, proletarya önderliğinde tüm emekçi sınıf ve katmanların çıkarlarını temsil edecek, proletaryanın

yönetici rol oynadığı bir emekçi sınıflar iktidarını simgeleyecektir."

M. Yılmazer bu pasajı aktarıyor ve bunu şu şaşırtıcı soru izliyor: " 'Proletaryanın yönetici rol oynadığı bir emekçi sınıflar ittifakı' sosyalist kuruluşa yönelebilecek bir ittifak mıdır? Yoksa sosyalizme yöneliş ancak böyle bir ittifakın yapısında kaçınılmaz değişimlerden sonra mı mümkündür?" (s.43)

Bu gerçekten şaşırtıcı bir sorudur. Düşününüz ki, yazarın belirsizlik havası yaratmaya çalıştığı soruna ilişkin tanımlamalarımız, *İşçilerin ve Köylülerin Devrimci Demokratik Diktatörlüğü* başlığını taşıyan ve 161. sayfadan başlayan bir uzun tartışmanın kesintisiz bir devamı ve dolaysız bir sonucudur. Bizim tartışmamız, tüm açıklığı ile, iki devrim ve iki farklı sınıfsal-siyasal nitelikteki iktidarı, bunların birbirlerinden farklı toplumsal dayanaklarını ele alıyor. Yazar tüm bunları görmezlikten geliyor ve gözlerini sayfa 176-177'den bir türlü ayırmıyor. Belli ki bütünlüğü gözetmek işine gelmiyor. Zira böyle yaparsa kendisine tartışılacak birşey kalmıyor. Fakat daha da ilginç olanı var. Tam da kendini kilitlediği bu aynı sayfalarda, yazarın sözümona belirsiz saydığı ve yanıt aradığı sorulara ilişkin ek açıklıklar yer alıyor:

"(Küçük-burjuva teorisyenler) sosyalist devrimin ancak kent ve kır küçük-burjuvazisinin emekçi katmanlarının desteğiyle, köylülüğün emekçi kitlelerinin desteği ile başarıya ulaşabileceğini, ve proletarya diktatörlüğünün, 'proletarya ile proletarya tarafından yönetilen köylülüğün emekçi kitleleri arasındaki ittifak temeli üzerinde beliren bir iktidar' (Stalin) olduğunu unutuyorlar. Genel olarak 'köylülük', genel olarak 'küçük-burjuvazi' kavramlarıyla bu gerçekleri karartıyorlar. Fakat öte yandan önerdikleri 'demo atik diktatörlük'te sömürücülerin yer almadığını, bunun **proletarya** önderliğinde bir 'emekçi iktidarı' olduğunu söylüyorlar. Gerçekten böyle ise eğer, bunun neden proleter demokrasinin ta kendisi olarak nitelenmediği bir başka soru ve sorun olarak beliriyor." (s.177)

Kendi başına bile bu denli açık olan bir düşünceyi, kişinin belirsiz bulması ve burjuva devrimini izleyecek "kaçınılmaz" bir ayrışmayla karıştırabilmesi için, burjuva devriminin sorunlarının ötesine her geçişte tökezleyen bir düşünüş tarzına sahip olması gerekir.

Metinde Stalin'den aktarılan tanım, aynı zamanda *Komünist Enternasyonal Programı*'nda yer almaktadır.* Fakat her iki tanımın asıl kaynağı Lenin'dir. Daha doğrusu, bu tanım neredeyse kelimesi kelimesine Lenin'den alınmadır:

"Proletarya diktatörlüğü, emekçilerin öncüsü proletarya ile, proleter olmayan bir çok emekçi katmanlar (küçük-burjuvazi, küçük patronlar, köylüler, aydınlar, vb.), ya da bu katmanların çoğunluğu arasındaki, sermayeye karşı yöneltilmiş, sermayenin tamamen devrilmesini, burjuvazinin direncinin ve restorasyon girişimlerinin tamamen ezilmesini, sosyalizmin kuruluşunu ve kesin olarak pekişmesini amaçlayan özel bir sınıf bağlaşması biçimidir." (*Burjuva Demokrasisi ve Proletarya Diktatörlüğü*, Sol Yay., I. Baskı, s.193)

Fakat daha da ilginç olanı, Lenin'in bu basit gerçeği, "Kautsky, Martov ve hempaları türünden", "çürümüş Enternasyonalin, sarı 'Bern' Enternasyonalinin çürümüş kahramanları" türünden kimseleri hedef alırken dile getirmesidir.

Bu kahramanların tüm sorunu, geri bir ülkede, henüz kültürden ve uygarlıktan yoksun bir toplumda, proletaryanın nüfusun küçük bir azınlığı, küçük-burjuva ve köylü katmanların ezici bir çoğunluğu oluşturduğu Rusya'da, bir proleter devrimin olanaksızlığını ispatlamak oluşturuyordu. Temelde inkar ve tahrif ettikleri konu, temel sınıflar ile ara katmanların ilişkileri, bu katmanların iki temel sınıf arasındaki kutuplaşmaya tabi oluşları, ve en canalıcı nokta olarak da, proletaryanın bu katmanların emekçi kesimlerini kendine ve kendi iktidarına bağlama yeteneğidir. Dolayısıyla, temelde, proletaryanın öncü konumu ve devrimci önderlik kapasitesidir.

Proletarya diktatörlüğü, proletaryanın **sınıf** damgasını taşır, onun başka hiç bir sınıfla **paylaşılmayan** sınıf iktidarı anlamına gelir. Bu, proletaryanın modern toplumdaki özel yeri ve konumu ile temel tarihsel misyonundan çıkan son

---

* "Proletarya diktatörlüğü, sadece sanayide çalışan işçi sınıfının bütün emekçi halk kitlelerine önderlik edebileceği gerçeğinin bir yansımasıdır. Ama, sadece proletaryanın iktidarı olan proletarya diktatörlüğü aynı zamanda, emekçi halkın öncüsü olan proletarya ile emekçi halkın içindeki sayısız proleter olmayan tabakalar ya da tabakaların çoğunluğu arasındaki sınıf ittifakının özel bir biçimidir. Proletarya diktatörüğü, sermayenin tamamen yıkılması, burjuvazinin direnişinin ve eski düzeni geri getirme çabalarının tamamen bastırılması, sosyalizmin tamamen kurulması ve sağlamlaştırılması için yapılan bir ittifaktır." (*Komünist Enternasyonal Programı*, Aydınlık Yay., s.66)

derece açık ve basit bir temel gerçektir. Fakat tarih, Ekim Devrimi'nden itibaren, bu elementer gerçeğin, proletaryanın saf devrimi ve iktidarı adına, bizzat proletarya devrimine ve diktatörlüğüne karşı kullanılması çabalarına tanıklık etti. Dikkate değer olan, bu çabalara girenlerin gerçekte devrimin de, proletarya diktatörlüğünün de yeminli düşmanları olmalarıydı. Proletaryanın kendi sınıf egemenliğini, tam da öteki emekçi katmanların desteğini alarak, onlarla kendi arasındaki ittifakın özel biçimlerini yaratarak kurabileceği, bu temel koşula dikkat edilmediği takdirde, proletaryanın iktidarı alamayacağı, kazara alsa bile elde tutamayacağı gerçeği böyleleri tarafından örtbas edilmek istendi. Yukarıdaki özel tanımlamalar da, sözde Marksizm adına ileri sürülen argümanlara dayandırılmaya çalışılan gerici saldırılara karşı mücadele içinde ve bizzat Ekim Devrimi'nin tarihsel deneyiminden yararlanılarak formüle edildi. Bu tanımlamanın yalnızca özel polemiklerde kalmaması ve *Komünist Enternasyonal Programı*'na girmesi bir rastlantı değildir.

Bu tanım, sanılabileceği gibi, proletaryanın kendi sınıf iktidarını öteki emekçi sınıflarla paylaştığını anlatmaz. Tersine, tanım tam da "eşitlik" ve "özgürlük" adına bunu talebedenlere yöneltilmiştir. Vurgulanan şudur ki, proletarya sermaye karşısında emek cephesinin önder ve yönetici kuvveti olarak, emekçileri kendisine bağlar, kendi temel amaçlarına tabi hale getirir ve bu çerçevede, onların çıkarlarını korumak ve geliştirmekle kalmaz, onları siyasal ve kültürel yaşama, ekonomi ve devlet işlerine etkin ve örgütlü bir biçimde katmaya çalışır. Proletarya bu emekçi sınıf ya da katmanlar karşısında yöneten bir sınıftır. Fakat bu burjuvazinin eski "yöneten sınıf" konumundan, temelde ve ilkede, tümden farklıdır. Yöneten bir sınıf olarak proletarya, emekçilere önderlik eder, onları toplum ve devlet yaşamında her açıdan aktif ve etkin kılmaya çalışır. Proletarya egemenliğinin iktidar organları, proleter demokrasinin araç ve kurumları, öteki emekçi katmanlara bu olanağı sağlar, onları etkin biçimde buna yöneltir.

Tahmin edilebileceği gibi, küçük-burjuva demokrasisinin proletarya iktidarının "saf" sınıfsal niteliğine vurgusu, ileriye değil geriye dönüktür. Amaç, nispeten geri ve proletaryanın sayısal bakımdan nispeten zayıf olduğu toplumsal koşullarda, onun "tek başına" iktidarı alamayacağı ve alsa bile koruyamayacağı düşüncesini sözde ispatlamak, böylece, küçük-burjuva demokratik cumhuriyeti zorunlu bir ön aşama olarak kutsamaktır. Demek oluyor ki, buradaki tutum, burjuvazinin tümünü tüm iktisadi ve toplumsal varlığı ile "bir anda" silip süpürecek "saf" bir proleter devrim yüceltmesinin, gerçekte gerisin geri mutlaklaştırılmış bir demokratik devrim düşüncesine dayanak yapılması türünden olumsuz bir rol oynar.

M.Yılmazer kendi kendine söyleniyor: "'Emekçi sınıflar' yeterince açık bir kavram değil" (s.45). Acaba? Net bir biçimde genel olarak "küçük-burjuvazi", genel olarak "köylülük" belirsiz kavramlarına yöneltilmiş bir eleştirideki "emekçi sınıf ve katmanlar" kavramı da "yeterince açık" değilse, "açık" olmak için daha ne yapabiliriz ki? M.Yılmazer "memurlar", "esnaflar" vb. üzerine boş tasnifler yerine, *Platform Taslağı*'mızın 78. ve 79. sayfalarına bakabilirdi. Ola ki bu ona aradığı "yeterli" açıklığı sağlardı.

"Burjuvaziye karşı burjuva demokratik devrim" örnekleri

M.Yılmazer'in *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* ile ilgili eleştirilerinin temel noktaları aşağı yukarı bunlar. Fakat onun tartışması bununla bitmiyor. "Biraz da demagojik" bulduğu bir sorunu ele almak için, bu kez H. Fırat'ın *Devrimci Harekette Reformist Eğilim* incelemesini önüne çekiyor. Aynı başlığı taşıyan kitabın 112. sayfasından, marksistlerin burjuvaziye **rağmen**, onu tecrit ederek demokratik devrim öngördüklerini, **fakat burjuva bir iktidara karşı ve burjuvazinin devrilmesini hedef alan** bir demokratik devrim hedeflemek saçmalığına **"kendi paylarına"** düşmediklerini vurgulayan pasaj, şu ek ifadeyle birlikte aktarılıyor: "Geride hala demokratik devrim görevleri duruyor gerekçesiyle, bu saçma platforma düşen Kamanev türü 'eski Bolşevikler'e Lenin'in cevabını çok kimse biliyor artık". (*Devrimci Harekette Reformist Eğilim*, Eksen Yay., s.112)

Yazarın buna soylu bir öfkeye dayalı tepkisi gerçekten görülmeye değer. Olduğu gibi aktarıyoruz:

"Dün Mao'nun 'yeni demokrasisi' önümüze sürülüyordu, bugün Lenin'in 'Nisan Tezleri'... Oysa Türkiye aynı Türkiye, sınıflar yapısı ve ekonomik düzen olarak 1960'larla 1980'ler arasında köklü hiçbir fark yok. Hatta bize göre, ekonomik gelişim ve bunun sınıflar mücadelesine yansıması anlamında, tartışılmaz bir değişim yaşanıyor olsa da 1925'lerde şekillenen **ekonomik ve sınıfsal yapının esası** bugün de korunmaktadır. Türkiye'deki durum ve gelişimi kendi orijinal yönleriyle kavramak yerine,

derinlikli bir çözümlemeye dayanmayan basitleştirmelerle yetinme alışkanlığından kurutulunamıyor. Yazar'ın dün Mao'yu, bugün Lenin'in Nisan Tezleri'ni kanıt göstermesi arasında **metot** olarak bir fark yoktur. Her ikisinde de kaba görüntüyle yetinerek, gerçeklikleri hazır -diğer devrim deneylerinde uygulanmış- formüllere uydurma çabası egemendir." (s.46)

Bu, M. Yılmazer'in özel eğilim duyduğu o gülünç bilgiçlik havalarının yeni bir ömeğidir. Fakat bizim de nazik olmayan bir yanıtımız var: Yanlış kapı çaldınız bayım! Metot ve kitabilik üzerine ders verecek başka birilerini bulunuz kendinize. Bizim "kitap"a başvurduğumuz yerde, temel ilke ve esaslara ilişkin bir soruna bir atıftan dolayı değilse eğer, biliniz ki bu, "kitaba inanan" muhataplarımızı bir de buradan giderek ikna etmek içindir yalnızca. Sizinle bu tartışmada bile bu ikinci duruma ilişkin yeterli örnek vardır. Bu, bir. Öte yandan, H. Fırat'ın *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* kitabı 189 sayfadır ve baştan sona devrim sorunu üzerinedir. Fakat bu temel sorunda *Nisan Tezleri*'ne dayanmak bir yana, 171. sayfadaki tek cümlelik bir değinme dışında dolaylı ya da dolaysız olarak ona başka hiçbir atıf yoktur. Aynı şekilde, yukarıya aktarılan Kamanev dolaylı atfı dışında, *Devrimci Harekette Reformist Eğilim*'de de *Nisan Tezleri* üzerine **tek kelime** yoktur. Bu da iki.

Demek ki desteksiz atıyor, ezbere konuşuyorsunuz. Bu kadarla kalmıyor, bunun üzerine bir de bilgiçce bir takım boş laf oturtuyorsunuz. Bununla da kalmıyor, bir yandan "orijinal" ve "derinlikli çözümleme"lerden bahsediyorsunuz, öte yandan kalkıyor, 1925'de durum neydiyse şimdi de kaba hatlarıyla odur deme hafifliğini gösteriyorsunuz. Bu da yetmiyor; "ekonomik gelişim ve bunun sınıflar mücadelesine yansıması anlamında, tartışılmaz bir değişim yaşanıyor olsa da" demekten de kendinizi alamıyorsunuz. (Peki bu böyleyse daha ne olacaktı? Sınıf ilişkilerini, sınıflar mücadelesini ve devrimci sınıf görevlerini esas alan bir marksist devrimci için aslolan, bu değilse nedir?) Fakat yine de, tüm bunları, bir paragrafta birarada yapmayı başardığınız için sizi gerçekten kutlamak gerek.

Ne var ki, yukarıya aktardığımız uzun nutuk yalnızca bir ara açılış içindir, konunun kendisine ardından geliniyor:

"'Burjuva iktidara karşı, burjuvazinin devrilmesini hedef alan bir demokratik devrim hedeflemek saçmalığına' 1975'de Portekiz komünistleri, 1979'a ise Sandinistalar düştüler. Fanatik islamcı görüntüleri düşüncelerde şaşılık yaratsa da 1979 İran devrimi de, üstelik burjuvazinin bir kanadının diğerini tasfiye ettiği, geniş halk yığınlarını harekete geçiren basbayağı burjuva demokratik bir devrimdir. Bunlar isteklerden niyetlerden öteye yaşanan olgulardır. Önce yaşamın kendisinde böyle 'saçmalıklar' olabildiğine göre, 'saçma' görünseler de dikkate alınmalı, bilimsel bir çözümleme ile açıklanmalıdır." (s.46-47)

Böylece bize yüksek perdeden "derinlik" vaadeden yazarın yüzeysel ve boş bir söz yığınından öteye geçemediğini görüyoruz. "Derinlikli" tahlil orda kalsın, somut ("orijinal") inceleme bu sözlerin neresinde?

Devrimci Harekette Reformist Eğilim, yeni dönem liberallerinin yanısıra ve bir ölçüde onların omuzları üzerinden, herşeye rağmen devrimci olanlara sesleniyor, onlarda reformizme potansiyel zemin oluşturan ideolojik zaafları eleştiriyor. Muhataplar devrimci olunca, onlarla iktidarın bir sınıftan ötekine geçişi anlamında bir devrimden konuşulur ve bu çerçevede tutarsızlıklarına işaret edilir. Yapılan budur ve söylenen şudur: Bir taraftan mevcut sermaye iktidarını, burjuva sınıf egemenliğini yıkmaktan sözediyorsunuz, öte yandan dönüp adına demokratik devrim diyorsunuz. Neden? Çünkü geride hala demokratik devrim görevleri duruyor diye düşündüğünüz için! (s.112-113)

Dolayısıyla, tartışılan hiç de, burjuva sınıf egemenliği koşullarında, burjuva ya da küçükburjuva siyasal akımların burjuva demokratik siyasal değişimleri hedefleyip hedeflemeyecekleri, kitle hareketleri ya da askeri darbeler yoluyla böyle siyasal girişimlerde bulunup bulunmayacakları değildir. Demokrasi sorununun olduğu her toplumda bu tür hareketler ve siyasal rejim değişiklikleri mümkündür ve bunun örnekleri hiç de M.Yılmazer'in verdikleriyle sınırlı değildir. Kendi de marksist olmak iddiasındaki yazar, bunca yıllık "marksist" siyasal yaşamı içinde öğrenmiş olmalıydı ki, aynı olan bir soruna farklı sınıfların yaklaşımı her zaman farklıdır. Her bir sınıf onu kendi sınıf çıkarlarından ve bakışaçısından ele alır ve buna uygun bir çözüme ve sonuca bağlamaya çalışır. Rus liberal burjuvazisinin de bir "Kahrolsun Çarlık!" sloganı ve bu çerçevede bir "demokratik devrim" sorunu vardı. Fakat onun amacı otokrasiyi temellerinden yıkmak değil, Çar'a "Şipovari bir anayasa"yı şöyle ya da böyle kabul ettirmekti. Bu amaç için gerektiğinde, eğer fiili bir durum olarak da ortaya çıkmışsa, kitlelerin devrimci atılımından da

yararlanmaya (fakat onu tam da kendi o sefil dar amaçları içinde boğmaya) hazırdı. M.Yılmazer hala da anlamakta güçlük mü çekiyor? Önünde duran Kürt sorununa baksın; sorun ortak, çözümünü ele alışlar alabildiğine farklıdır. Zira sorun "ortak" olsa da sorunun muhatapları birbirinden farklı farklı sınıflardır.

M.Yılmazer'in H.Fırat'tan yaptığı aktarmayı hemen önceleyen cümleler şunlardır: "Emek-sermaye çelişkisinin temel çelişki olduğu kapitalist bir ülkede, burjuva bir iktidara karşı demokratik devrim! Marksizmin bayağılaştırılması kadar, mantık kurallarının altüst edilmesidir de bu."(*Devrimci Harekette Reformist Eğilim*, s.112)

Demek oluyor ki, biz öteki sınıf ya da akımların bu sorunu nasıl ele alabileceklerinden değil, marksist devrimcilerin sorunu nasıl ele almaları gerektiğinden konuşuyoruz. Metinde ısrarla "marksistler", "marksistler kendi paylarına", "kendine marksist diyenler" denmesini bu kadar kolay gözden kaçırmak neden?

Denecektir ki, devrim tek tek sınıfların, onları temsil eden akımların iradesinden bağımsız objektif bir olay olarak çıkar ortaya. Elbette! Bu işin abc'sidir. Fakat devrimin gerçek kapsamını, gücünü, olanaklarını, dolayısıyla hedeflerini tayin etmenin sınıflar mücadelesine, dolayısıyla devrime şu ya da bu doğrultuda yön verecek olan sınıfın iradesine bağlı olduğu da işin d.e.f.'sidir. Almanya'da savaşı izleyen 1918 Kasım Devrimi'ne proletaryanın önderliği damgasını vursaydı, sonuç sosyalist cumhuriyet olurdu. Burjuvazi ve onun işçi sınıfı içindeki ajanları denetim kurunca, sonuç burjuva cumhuriyet oldu. (Almanya'dan çok daha geri bir ülke olan Macaristan'da, hiç değilse bir süre için, Sovyet Cumhuriyeti oldu).

Bereket ki M.Yılmazer, gerçekte devrimin bir karşı-devrimci inisiyatifle sınırlanması ve boğulması demek olan Almanya örneğini kullanmıyor. Öyle ya, Alman tekelci burjuvasizine karşı bir "demokratik devrim"di bu! Scheidemannlar, Ebertler, Noskeler "Marksizmi bayağılaştırmış"lar, bu onları işçi sınıfı hainleri, burjuvazinin karşı-devrimci uşakları haline getirmişti. Fakat onların tutumu yine de mantıklıydı, "mantık kuralları"na uygundu. Zira onların burjuva iktidarına karşı ve onun "devrilmesini hedef alan" bir demokratik devrim bir yana, fakat herhangi bir devrimle uzaktan yakından bir ilgileri yoktu. Ne var ki devrim patlak verdiğinde, İmparatorluğu Cumhuriyete feda ederek, böylece devrimi "demokratik sınırlar içinde" tutmayı başararak, burjuvaziyi ve onun sınıf iktidarını kurtarmayı başardılar.

Dönelim M.Yılmazer'in örneklerine: Portekiz, Nikaragua ve İran. İlkinde askeri darbe yığınların 48 yıllık faşist dikta rejimi altında biriken devrimci potansiyelinin patlamasına yolaçmış, son ikisi diktatörlük rejimlerine karşı kitlelerin gerçek bir başkaldırısının ürünü olmuşlardı. Fakat bunlardan kokuşmuş bir aile oligarşisini deviren Nikaragua Devrimi'nin herşeye rağmen ayrı ve özgün olan örneği bir yana bırakılırsa, diğer ikisinde **burjuva sınıf iktidarına karşı** ya da **burjuvazinin devrilmesini hedef alan** bir yönelim yoktur. Her ikisinde de burjuvazinin ve toprak sahiplerinin **sınıf iktidarı** korunmuş, fakat bu iktidarın siyasal biçiminde Portekiz'de faşist diktadan kısıtlı bir burjuva demokrasisine, İran'da monarşiden İslam Cumhuriyetine doğru bir değişim yaşanmıştır. Sosyal sınıf ilişkilerinde hiçbir gerçek değişime yolaçmayan **düzeniçi** siyasal değişimler olarak kalmıştır bunlar. Demek oluyor ki, bu iki ülkede de devrim şu ya da bu sınıfın ya da zümrenin iktidarının devrilmesine yolaçmış değildir. Bu açıdan başarısız devrim girişimleri, aynı anlama gelmek üzere, burjuva düzen sınırları içinde kalan siyasal değişimlerdir bunlar.

Nikaragua'da ise devrim küçük-burjuvazi ile burjuvazinin büyük bir bölümünün ittifakına dayanmış, burjuvazi ya da işbirlikçi burjuva zümreler değil, alabildiğine dar ve kokuşmuş bir aile oligarşisi devrilmiştir. Burada devrimin bir sınıf olarak ya da tekelci bir zümre olarak burjuvaziyi hedeflemesi bir yana, burjuvazinin geniş kesimleri Somoza'ya karşı muhalefetin başını çekiyorlardı. Ve devrimi desteklemenin de ötesinde, başlangıçta bizzat önderliği içinde yeralıyorlardı. Burjuvazinin temsilcileri Sandinistlerle birlikte sürgünde kurulan "Ulusal Yeniden İnşa Hükümeti Cuntası"nda (Somoza devrilince cunta hükümet oldu) ve devrimden sonra ise Devlet Konseyi'nde yeralıyorlardı.

"Kendi egemenlik potansiyelinden daha emin ve önemli ölçüde daha güçlü olan Nikaragua burjuvazisi, siyasal sistemi modernize etme ihtiyacını artan bir biçimde duymaya başladı... Burjuvazinin gitgide daha geniş kesimleri artık daha faal bir biçimde alternatif çözüm arayışı içinde Özel Teşebbüs Yüksek Konseyi (COSEP, işveren federasyonu), Katolik Kilisesi ve ülkenin başlıca günlük gazetesi Muhafazakar *La Prensa* gibi itibarlı kurumları harekete geçiriyorlardı. Anti-Somozacı burjuvazi, kendi sınıfı için dünyanın bu bölümünde ender görülen bir kararlılıkla mücadeleye atılıyordu...

Kuşku yok ki, Nikaragua'da Somoza rejimini krize sokan ve devrimin birinci safhasına gerçekten önderlik eden, burjuva muhalefeti oldu. FSLN mücadelenin önderliğini ancak sürecin sonunda, Somoza'nın uzlaşmazlığının yardımıyla ele geçirdi." (Henri Weber, *Nikaragua Sandinist Devrimi*, Belge Yay., s.50-51, italikler orijinalinde)

Gerçekten her açıdan çok kendine özgü olan Nikaragua örneğini bir yana bırakalım. Bugünün Türkiye'siyle belli sınırlar içinde kıyaslanabilir asıl örnek Portekiz'dir. M.Yılmazer'in bize dediğine göre, "1975'de Portekiz komünistleri", **"burjuva iktidara karşı, burjuvazinin devrilmesini hedef alan** bir demokratik devrim hedeflemek saçmalığına" düşmüşlerdir. Acaba? Fakat "Portekiz komünistleri"nin (yazar lütfedip "revizyonistleri" de diyebilirdi!) kendileri bize hiç de bunu söylemiyorlar. İşte 1974 Ekim'inde, yani faşist dikta rejiminin yıkılmasından beş ay sonra ve devrimci halk hareketinin en canlı döneminde yapılan 7. Parti Kongresi'nde söylediklerinin özeti:

"Komünist Partisi Birinci aşamayı 'demokratik ve ulusal' karakterde olarak belirlemiştir. Devrim demokratiktir, çünkü faşizmi devirmiş, politik özgürlüğü getirmiş, mali oligarşinin zorba sistemine son vermiş, halkın çıkarlarını savunmuş, ulusun ve halkın büyük çoğunluğunun yararına olan bir dizi derin ve köklü reformları gerçekleştirmiştir. Devrim 'ulusal'dır, çünkü Portekiz üzerindeki emperyalist zorba sistemine ve Portekiz'in sömürge halkları üzerindeki zorba sistemine son vermiştir." (Gil Green, *Portekiz Devrimi*, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, 1978, s.114)

Bu özet, o ünlü anti-tekel demokratik devrim programının Portekiz versiyonudur.

Bunlara şunu da ekleyelim: 1974 Parti Kongresinin programı, eğer bu amaçlara ulaşılırsa, "sosyalizme barışçıl bir geçiş"in sağlanabileceğini düşünüyor ve savunuyordu. "Portekiz komünistleri", ordu içerisinde sağladıkları nispi bir etkinliği, devleti (burjuva devletini!) ele geçirmiş olmanın önemli bir adımı sayıyorlar, bu etkinliği devletin öteki kurumlarına yaymak hayalleri taşıyorlardı. "Barışçıl geçiş" hayallerinin dayanağı buydu.

Partinin lideri Cunhal, Portekiz'in bu sözde "orijinalite"sini savunmak için Avrupalı revizyonist partilerin 1976'daki Berlin Toplantısı'nda şunları söylüyordu: "Devrim kopya edilerek yapılmaz. Hazır devrim modelleri yoktur. Bu nedenle, devrimler tekrarlanmaz ve Batı Avrupa ülkeleri için doğru olan yol, şimdiye kadar yapılmış olan sosyalist devrimleri mekanik bir şekilde kopya etmekle bulunmaz." (*Komünist ve İşçi Partilerinin Dört Toplantısı*, Ürün Yayınları, İstanbul 1976, s.369)

Kendi başına doğru gibi görünen bu sözleri revizyonist barışçıl geçiş hayallerine dayanak olarak kullandıklarını belirtmekle yetinelim.

Portekiz'de, 1974 Nisan'ını izleyen süreçte ve halk kitlelerinin devrimci atılımına bağlı olarak, yukarda sıralanan siyasal reformların bir kısmı belli sınırlar içerisinde gerçekleştirildi. Sonucu, yukarıda anılan 1976 Haziran tarihli Berlin Konferansı'nda Alvaro Cunhal'ın yaptığı konuşmadan öğrenelim:

"Birincisi; kapitalist Avrupa'daki demokrasilerin tersine, Portekiz Devrimi, tekelci devlet kapitalizmini ortadan kaldırmış ve tekelci kapitalizme ağır darbeler indirmiştir... Temel sektörlerin ulusallaştırılmasıyla, yaklaşık olarak 1200 işletme (aşağı yukarı ulusal ekonomik etkinliğin yarısı) devletin doğrudan doğruya denetimi altına girdi."

"Portekiz'deki durumun ikinci özgül belirtisi tarım reformudur... Toprağın toprak sahiplerinden ve kapitalistlerden kurtarıldığı, bütün tarım reformu bölgesinde, büyük mülkler ve kooperatifler, emekçiler tarafından ortak bir şekilde yönetilmekte ve işletilmektedir."

"Üçüncü özgül belirti, gerek devletin el attığı işletmelerde, gerekse bir çok özel büyük işletmelerde, emekçiler tarafından yapılmakta olan işçi denetimi ve yönetimidir." (Age., s.367-368)

Bütün bunlar elbette önemli demokratik adımlar. Fakat Cunhal, bir rastlantı olmalı, tıpkı M.Yılmazer gibi, o ünlü "küçük ayrıntı"yı ısrarla hep es geçiyor. Portekiz'de milleştirmeler yoluyla sözümona "tekelci devlet kapitalizmi ortadan kaldırılmış ve tekelci kapitalizme ağır darbeler indirilmiş"tir de, bu arada tekelci burjuvazinin kendisine ve sınıf iktidarına ne olmuştur?

Kestirmeden söyleyelim, gerçekte ikisi de yerli yerinde duruyorlardı. Halk kitlelerinin devrimci atılımı faşist kurumlaşmaya önemli darbeler vurmuş, bu atılımın baskısıyla ekonomik cephede belli reformlar yapılmış, ne var ki, burjuva sınıf egemenliğinin temel dayanağı olan devlet, yani ordu ve bürokrasi, olduğu gibi kalmıştı. Dahası bunlar devrimin temel aracı sayılıyor ve sosyalizme barışçıl geçişin güvencesi olarak görülüyorlardı.

Yaşam bu revizyonist hayalleri tuzla buz etti. Cunhal'ın aynı konuşmada "devrimin kazanımlarının güvencesi" saydığı yeni anayasanın daha mürekkebi bile kurumadan, olaylar tersine dönmeye başladı. Anayasanın bir kağıt parçasından başka bir şey

olmadığı, tekelci burjuvazinin sınıf iktidarı yıkılmadan, onun sınıf devleti parça parça edilmeden ve yerine emekçilerin kendi öz silahlı örgütlenmesi ve devrimci iktidar organları geçirilmediği sürece gerçek sınıf ve egemenlik ilişkilerinde hiçbir temel değişikliğin yaşanamayacağı açığa çıktı. Rejimin yapısında bir siyasal biçim değişikliği yaşansa bile, öteki kısmi toplumsal-siyasal reformların, kendini çabuk toparlayan tekelci burjuvazi tarafından hızla süpürülüp atılacağını olaylar gösterdi. Tekelci burjuvazi, belli sarsıntılar geçirse de ayakta duran kendi öz devleti üzerinde denetimini yeniden ve sağlamca kurdu. Halk yığınlarının devrimci inisiyatifini ise devlet gücünün yanısıra, PKP'nin "sosyalist" müttefikleri sayesinde kısa zamanda boğdu. Millileştirilen kuruluşlar ve işgal edilen topraklar sahipleri tarafından yeniden ele geçirildi, üretimin bazı kesimleri üzerindeki işçi denetimine son verildi. Emperyalizmin Portekiz üzerindeki egemenliği pekişerek sürdü, vb.

Bütün bunlar şaşırtıcı değildi. Zira Portekiz'de burjuvazinin sınıf egemenliği devrilmemiş, tersine burjuva sınıf devleti ayakta kalmış, fakat yalnızca reforme edilmişti. Her devrimin temel sorunu olan ünlü iktidar sorunu çözülmeden kalmıştı.

"Devrim"in denebilir ki tek kalıcı sonucu sömürgelerin bağımsızlığına kavuşması oldu. Gelgelelim bu gerçekte, denizaşırı Portekiz sömürgelerindeki milli kurtuluş devrimlerinin kendi öz kazanımıydı. Dahası "Portekiz Devrimi"nin kendisi de bir bakıma bu sömürge devrimlerinin Portekiz toplumunda yarattığı derin sarsıntı ve bunalımın dolaysız bir "yan ürünü" idi. Yeni yönetim sömürge halkların zaten fiilen elde ettiğini yasal olarak da tanımaktan başka birşey yapmış olmadı.

Sonuç? Sonuç, 48 yıllık dikta rejiminin biriktirdiği devrimci toplumsal enerjinin düzenin temellerine yönelmesinin engellenmesi, yıpranmış ve çürümüş, artık rejimi taşıyamaz hale gelmiş siyasal biçimlerin tasfiyesi ile sınırlı değişimler çerçevesinde, tekelci burjuvazinin sınıf egemenliğinin daha sağlam temeller üzerinde yeniden kurulması ve sürmesi olmuştur. Sonuç, "geride kalan demokratik devrim görevleri"nin biricik gerçek çözüm yolunun da tekelci burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkmaktan geçtiğinin, dolayısıyla kısmi reformlar için olmasa bile, temel devrimci dönüşümler için "önce" iktidardan başlamak gerektiğinin bir kez daha anlaşılması olmuştur. Sonuç, anti-tekel demokratik devrim teorisinin iflası ve bu teorinin gerici rolünün Portekiz olaylarıyla bir kez daha kanıtlanması olmuştur.

Bütün bunların tartışmamız için ortak ve genel sonucu ise, Portekiz örneğinin, ne yazık ki, M.Yılmazer'in işaret etmek istediğinden tümüyle farklı, onunla taban tabana zıt gerçekleri kanıtlıyor olmasıdır.

Ve sorun, kuşku yok ki bu devrimlerin bizim hoşumuza gidip gitmemesi değildir. Bu sorunu çarpıtmaktır. Gerçekte sorun, bu deneyimlerin de ışığında, eğer proletaryanın devrimci temsilcileri isek, devrimin sorunlarını hangi perspespektif içinde ele alacağımız, kendimizi ve yığınları daha şimdiden geleceğin devrimine ve iktidar hesaplaşmasına ne doğrultuda hazırlayacağımızdır. Eğer şimdiden bu konuda temel çizgileriyle yeterli bir açıklık içinde olmazsak, nesnel devrimci gelişmenin karşımıza kendiliğinden çıkaracağı en elverişli koşullarda bile, iktidarı kendi elimizle burjuvaziye teslim etmemiz bizim tüm iyiniyetimizi aşacak bir kaçınılmaz sonuç olarak ortaya çıkacaktır. Yoksa devrim sorunları ve tarihi üzerine birşeyler okuduğu kesin olan M.Yılmazer bunu anlamakta gerçekten güçlük mü çekiyor?

Revizyonist anti-tekel demokratik devrim teorisine dayanak: "Zümre iktidarı"

Devam ediyoruz. M. Yılmazer, H.Fırat'ı kastederek soruyor: "Yazar'ın bilerek ve isteyerek, dil sürçmesiyle değil, kasıtlı olarak, egemen sınıfı tanımlarken 'burjuvazi' genellemesini kullanması, 'demokratik devrim' görüşünü 'saçmalık' olarak ilan edebilmek için sığındığı basit bir politik oyun mudur?" (s.47) Soruya yanıtında o artık alışmış bulunduğumuz bilgelik ve hoşgörü kolkola duruyorlar. M.Yılmazer, "elbette değil" diyerek dürüstlüğümüzden kuşku duymuyor da, kusurumuzu budalalığımıza, son 20 yılın devrim ve karşı-devrim çalkantıları içinde iradesizce salınıp durmamıza veriyor. Türkiye'de kapitalizmi göremeyen gözlerin, "iki acı yenilgiyle ve özellikle son yenilginin derinliğiyle bu sefer tam zıddı uca sıçrayıp kapitalizme tapınmalarının, dile gelişi, kendini açığa vuruş tarzı" imiş sözkonusu olan. Türkçesi bozuk olsa da söz kalıbı fena değil. Ama kendimizi bir an için budala saysak bile, bu söz kalıbının kendi budalalığımızın kendine özgü türüne ("burjuvazinin tümünü" hedef alma) nasıl oturduğunu anlamakta yine de güçlük çekiyoruz.

Dün kapitalizmi göremeyen gözler eğer bugün "demokratik kapitalizm" programını savunurlarsa,

bu onların kapitalizme tapındığını anlatabilir. Ya da dün ve bugün kapitalizmi görüp de hem dün hem bugün onu "demokratikleştirme"yi temel program hedefi yapanların, en ileri tekniği getirmek kaydıyla onu "teşvik" edeceklerini bir program maddesi ilan edenlerin tutumu da, aynı şekilde, kapitalizme bir hayranlığı anlatabilir. Bu sonuncular işi gerici burjuva devlet kurumlarına hayranlığa bile vardırabilirler; 27 Mayıs türünden bir askeri darbeyi "devrim" sayabilir (s.35); hiç değilse iki acı yenilgi öncesinde, Türk ordusunda "halkın ordusu olma" arzusu ve girişimi keşfedebilir, onu "vurucu güç" olarak bile görebilirler vb. (Bizim geçmişte kapitalizmi gereğince "görememe"mize döne döne takılanlar, kendi geçmişlerinin aynasına bir baksalar, kimbilir orada daha neler neler görürler.)

Peki ama "burjuvazi genellemesi"yle burjuvazinin sınıf iktidarını yıkmayı devrimin temel hedefi yapanların ve bunda kararlılık gösterenlerin kapitalizme "tapınması" kendini nasıl gösterir? M. Yılmazer kusura bakmasın, boş ve anlamsız söz kalıplarıyla bilgiçlik taslayayım derken bir kez daha kendini gülünç duruma düşürmekten başka birşey yapmamıştır.

Kaldığımız yerden sözlerine şöyle devam ediyor: "Emperyalizm çağında, çok kısa geçici süreler yaşansa da, kapitalizm yoluna giren geri ülkelerde tüm burjuvazi değil, emperyalist anayurtlardakine benzer bir biçimde, genel olarak 'burjuvazi' içinden sivrilmiş, finans-kapital egemenliği vardır. Tümüyle bir sınıfın değil, sınıf içinden çıkan bir zümrenin egemenliği, kapitalizmin tekelci döneminin bir özelliğidir." (s.47) Ve az ileride bundan şu temel sonucu çıkarıyor: "Bu gerçekliklerden, henüz tüm burjuvaziye karşı değil, finans-kapital iktidarına karşı bir demokratik devrim sonucu çıkar." (s.48)

Bu sorunu önceki bölümlerde uzun uzun tartıştığımız için, burada yalnızca temel bir olguyu yeniden hatırlatmakla yetineceğiz. M.Yılmazer'in genellemesi ve mantığına bakılacak olursa, çağdaş kapitalizm tüm kapitalist ülkelerde ve özellikle de en gelişmişlerinde ortaya dar bir "zümre iktidarı" (mali oligarşi) çıkardığına göre, bunların tümü için de geçerli olan devrim stratejisi, "finans-kapital iktidarına karşı bir demokratik devrim" olur. Ve zaten M. Yılmazer'lerin de ideolojik gıdalarını aldıkları modern revizyonist akımın çıkardığı temel sonuç da budur. "Anti-tekel demokratik devrim stratejisi" ya da "anti-emperyalist demokratik devrim stratejisi" olarak formüle ediyorlar bunu ve tüm gelişmiş kapitalist ülkeler için geçerli sayıyorlar. Bu revizyonist teorinin asıl kaynağı elbette Kruşçev'dir. Fakat açık ve gelişmiş biçimini daha sonra aldı. Revizyonist partilerin 1969 Haziran'ında Moskova'da yaptıkları uluslararası toplantıda bu, tüm gelişmiş kapitalist ülkeler için net bir strateji olarak formüle edildi. Tüm revizyonist partiler programlarında peşpeşe buna uygun değişikliklere gittiler. Özellikle Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Almanya'da olmak üzere revizyonist ideologlar bu yeni stratejiyi sözde Lenin'e dayarak gerekçelendirmek için yoğun bir teorik seferberliğe girişiler. Lenin'in *İki Taktik*'i temel dayanak ilan edildi ve *İki Taktik* ile 7. Kongre arasında bir tarihsel ve düşünsel köprü kuruldu. Doğu Avrupa'nın halk demokrasisi deneyimleri ise teorinin bir tarihsel kanıtlanması sayıldı. Ne var ki, tüm bunlar teorik ve tarihsel dayanak olarak kullanılsa bile, özellikle "günümüzün" (günümüzün?!) bir temel olgusuna **asıl dayanak olarak** döne döne işaret edildi: "Tekelci zümre iktidarı"! Yani genel olarak burjuvazinin değil, fakat tekelci burjuvazinin (yani mali sermayenin, yani finans-kapitalin) iktidarı.

Konu olağanüstü önemlidir ve buradaki tartışmanın içine sığdırılamayacak denli geniş kapsamlıdır. Geleneksel hareketimizin devrim teorisinin bugün aldığı son biçim, gelip revizyonizmin bu teorik bakışaçısıyla benzeştiği için, onu ayrı bir inceleme ve eleştiri konusu yapmak gelinen yerde artık bir zorunluluktur. Şimdilik yalnızca, Türkçe'de yayınlanmış bir kaç kaynaktan, revizyonizmin sorunu nasıl koyduğunu örneklemekle sınırlıyoruz kendimizi.

Önce teorinin kaynağı üzerine: "SBKP Programı'nda (1961'deki 22. Kongre'de kabul edilen program-HF), kapitalist tekellerin işçi sınıfının baş düşmanı oldukları vurgulanmaktadır. İşçi sınıfı, mücadelesini en başta bunlara yöneltmektedir. En başta bunlara karşı mücadele etmektedir. Fakat tekel hakimiyetinin kaldırılmasında ulusun belli başlı bütün katmanlarının hayati çıkarları vardır. Bu yüzden, ulusal bir anti-tekel cephesinin oluşturulması için güçlü bir temel bulunmaktadır."

"Bu yüzden komünistler, 'bugün bir ileri demokratik sistem ve yarın sosyalist bir toplum kurmak için' sosyal-demokratlarla karşılıklı işbirliğine taraftardılar. (1969 toplantısının sonuçlarına atıf-HF). (*SBKP Tarafından Geliştirilen Devrim Teorisi*, A.I.Paşkov ve ötekiler, Yöntem Yayınları, 1978, İst., s.194 ve 203)

"1969 Haziran'ında yapılan Moskova Toplantısı'nın temel belgesinde **stratejik aşama hedefi sorunu** hakkında şu hususlar belirtilmiştir: **emperyalist ülkelerdeki** işçi hareketi mücadelesi 'tekellerin, ülkenin ekonomik yaşamındaki rolünü kesin olarak sınırlamak, büyük sermayenin kudretine bir son vermek ve sosyalizm mücadelesi için uygun şartları yaratacak temel politik ve ekonomik reformları uygulamaktır'". (R. Reiissing- D. Weigert, *Anti-Tekelci Mücadelenin Strateji ve Taktikleri*, Bilim Yayınları, 1977, İst, s.94-95, siyahlar bizim)

Şimdi de ona 7. Kongre'den kaba bir tahrifata dayanan tarihsel temel: "Faşizmin bilimsel tahlili sayesinde Komünist Enternasyonal, **geçen yüzyılda anti-feodal nitelikli bir burjuva-demokratik devrimi yaşamış olan gelişmiş kapitalist ülkelerde** de yeniden demokratik bir değişimin zorunlu olduğu sonucuna varmıştır. Bu demokratik devrim, artık halkın demokratik hak ve özgürlükleri ile demokratik cumhuriyeti gizliden gizliye tehdit eden ya da bu hak ve özgürlükleri zaten çoktan ortadan kaldırmış olan toplumsal güçlere karşı gerçekleşmeliydi. Anti-faşist ve anti-emperyalist nitelikleri taşıması gereken bir demokratik devrim zorunlu görülmekteydi. Bu sorunu eksiksiz olarak kavraması, Komünist Enternasyonal'in, Lenin'in, özellikle *Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği* adlı yapıtında ortaya koyduğu stratejik-taktik ilkelerin **gelişmiş kapitalist ülkelerdeki koşullar için de** geçerli olduğunu, başka bir deyişle, bunların genel olarak geçerli nitelikte olduğunu anlamasına neden olmuştur." (E. Lewerenz, *Komünist Enternasyonalde Faşizmin Tahlili*, Sol Yayınları, 1979 Ankara, s.177-178, siyahlar bizim)

Şimdi de günümüz devrimi için sonuçlara gelelim: "Devrim kuramının bu klasik yapıtı (*Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği* -HF), **bugün de tekelci devlet kapitalizminin egemen olduğu ülkelerde** işçi sınıfı partilerinin sosyalizme giden yolu açacak olan anti-tekelci bir demokrasi uğruna giriştikleri mücadelede izlenecek strateji ve taktiği için temel öneme sahiptir."

"İşçi sınıfının ve onun devrimci partisinin demokratik devrimde öncülüğü, işçi sınıfı ile öteki emekçi sınıflar ve tabakalar arasında sağlam bir ittifakın oluşturulması, emekçi halkın devrimci demokratik gücünün sosyalist devrim yolunda önemli bir adım olarak dövüşerek elde edilmesi, demokratik devrimin sosyalist devrime doğru sürekli bir şekilde gelişme zorunluluk ve olanağı, her ikisi arasındaki sıkı bir karşılıklı ilişki bugün de **emperyalist ülkelerde** işçi sınıfının sürdürdüğü mücadelenin temelinde yatan kanuniyetlerdir." (siyahlar bizim)

"... Bu durum 1969 Haziran'ında Moskova'da yapılan toplantıda ve **emperyalist ülkelerin** komünist partilerinin çoğunluğunun programlarına ve belgelerine yansıdı."

Ve buna verilen bir çok örnek içinde, Fransız Komünist Partisi'ne ilişkin olanı şöyle: "(Bugün) FKP de ülkenin geleceği için sosyalizm yolunu açan ilerici anti-emperyalist bir demokrasinin kurulması için mücadele vermektedir." (R.Reiissing-D.Weigert, age., s.36, 40, 52, 95-96)

Bütün bu düşünce sistematiği kendi bütünlüğü içerisinde yeterince açıktır. Şimdilik yalnızca şunu ekleyelim: Euro-Komünizm, program ve stratejide 1969 sonrası bu değişimi izleyen bir yeni aşama olmakla kalmadı, aynı zamanda bu değişimin dolaysız bir sonucu da oldu. 1969'dan itibaren Avrupa partilerinin programına anti-tekel demokratik devrim girdi ve 1970'lerin ikinci yarısında aynı programlardan devrim ve devrimle birlikte proletarya diktatörlüğü çıkarıldı. Anlamlı ve mantıklı sonuç!

Nisan Tezleri "dersleri"

Nihayet M. Yılmazer'in *Nisan Tezleri*'ne getirdiği özgün açıklamalara geliyoruz. Bu yazarın yazısında en aşırı heyecanı gösterdiği bölümdür. Bölümün sonunda H.Fırat'ı hedef alan bir hüküm var: "Yazarımız, karşımıza *Nisan Tezleri*'ni çıkarıyorsa, onun içinden Lenin'in bir cümlesini seçme özgürlüğüne sahip değildir" (s.51) Bu satırlardaki soylu güven, *Nisan Tezleri*'yle bir başka şeyi kanıtlamış olduğuna olan inancı dile getiriyor. Ne var ki biz buna yalnızca gülümseyebiliriz. Zira gerçekte M.Yılmazer bir kitabı nasıl okuduğu, bir tarihsel deneyimi nasıl ele aldığı konusunda acıklı bir örnek sergilemiş olmak dışında hiçbir şey kanıtlamış değildir.

M. Yılmazer üç sayfa boyunca Lenin'den bir sürü alıntıyı altalta dizmiş, fakat ne yazık ki, *Nisan Tezleri* denilen tarihsel belgenin ve yolaçtığı tartışmaların gerçek anlamını bir nebze olsun anlayamamıştır.

Rus devriminin kendine özgü somut gelişim seyrinden çıkan bir özel durumu, "ikili iktidar" durumunu açıklamasının tüm temeli haline getirmesi; Şubat Devrimi ile ortaya çıkan durumun ne kadar "özel", o özel koşullara özgü, "olağanüstü özgün", yalnızca Rus devrim tarihinin o anki seyrine ilişkin

olan şey varsa, bunları alıp üstelik en çarpık yorumlarla bize karşı sözde kanıt olarak kullanması, gerçekten de acınası bir durumdur. Düşünün ki bu sayın yazar bize bir de "metot" üzerine ahkam kesmeye kalkabiliyor.

Bu orijinal yorumları daha yakından görelim. Önce Lenin'in Şubat Devrimi ile birlikte iktidarın feodal toprak sahiplerinden burjuvaziye geçtiğine, iktidarın bir sınıftan ötekine geçişinin "sözcüğün salt bilimsel anlamıyla olduğu kadar, politik ve pratik anlamıyla da bir **devrimin** birinci, başlıca ve esas belirtisi" olduğuna ve Rusya'da burjuva demokratik devrimin "bu bakımdan tamamlandığı"na ilişkin sözleri aktarılıyor. Hemen ardından buna şunlar ekleniyor: "Bizde de iktidarın burjuvaziye geçişi anlamında, **yalnızca bu anlamda,** burjuva devrimi tamamlanmıştır". (s.48)

Ama diyor M.Yılmazer, Rusya'da devrim ortaya bir ikili iktidarı ve bu "'ikili iktidar'ın Sovyetler ayağı"nı çıkarmıştı. "Bolşeviklerin 'formülü'nü", yani "proletarya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğü" sloganını **"eskiten** de bu gerçekliktir" (s.48). Oysa, "Bizim 'burjuva devrimimizde' böyle bir şey kesinlikle yaşanmamıştır. Bu da, iktidarın el değiştirmesi anlamında tamamlanan burjuva devriminin gelişmesinin ne ölçüde kısır ve sancılı olacağının daha ilk günden açık kanıtıydı." (s.49)

Bu yoruma, bu dehşetli muhakemeye bir kez daha şapka çıkarıyoruz. Düşününüz ki yazarın "ilk gün"den özel kastı 1923'tür. Aradan geçen koca tarihsel dönemde Türkiye'nin iktisadi ve sosyal yaşamında neler olmuştur, bu yazarımızı ilgilendirmiyor. Dünün feodal ve yarı-feodal toprak düzeninin, dünün burjuvaziyle iktidarı özel bir ağırlıkla paylaşan feodal toprak sahiplerinin, dünün köylülüğünün, dünün kent zanaatçılığının, dünün yarı-feodal bir sınıfı olan tefeci-tüccar sınıfının, dünün salt emperyalizmin ticaret acentası olan komprador burjuvazisinin yaşadığı tüm tarihsel değişimler, bu değişimlerin bugünün Türkiye'sine kazandırdığı yeni ekonomik ve sosyal çehre ve nihayet bütün bunların sınıflar mücadelesi ve devrim perspektifi için anlamı -tüm bunlar önemsiz ayrıntılardır ve yazarımızı ilgilendirmiyor. O bize diyor ki, Rusya'da 1917 Şubatı'ndan sonra bir ikili iktidar doğdu, bizde de doğdu mu ki burjuva devrimimiz tamamlanmış olsun?

Bu Marksizm adına utanç vericidir! Böyle insanlar kalkıp bir de bizi kitabilikle, özgün durumları taklit etmekle, şu veya bu özel gelişme modelini Türkiye'ye adapte etmeye kalkmakla suçlamıyorlar mı?

Rus burjuva devriminin tarihsel gelişme seyrinden, Lenin'in buna ilişkin teorisinden öğrenmenin sorunlarını bizimle tartışmak mı istiyorsunuz? *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* kitabında Lenin'in burjuva demokratik devrimine ilişkin düşüncelerinin tüm temel öğeleri var. Yazarımızın bakışlarını kilitlediği 176. sayfayı önceleyen 7 uzun sayfada bunun bir özeti de var. Buradaki açıklamalardan kaçarak *Nisan Tezleri*'nde sözde kendine dayanak arayacağına (üstelik "karşımıza *Nisan Tezleri*'yle çıkılıyorsa" türünden uydurmaya dayalı bir pişkinlikle!), bu açıklamaların kendisini tartışması, karşı argümanlarını bu temel noktalardan giderek getirmesi daha mantıklı olmaz mıydı?

1) "Otokrasi ile kapitalist Rusya'nın tüm yapısı arasındaki çelişki" (Lenin) Rusya'daki burjuva demokratik devrimin tarihsel temelidir. (*Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm*, s.170)

2) Bu devrim, "eski düzene karşı, otokrasiye karşı, feodalizme ve serflik sistemine karşı" (Lenin) yönelmiştir. (s.171)

3) "Evet, köylülerle **bir tüm olarak yürüdüğümüz sürece,** bizimki bir burjuva devrimidir" (Lenin). (s.175)

4) Burjuva demokratik devrimi, ancak proletarya önderliğinde ve proletarya ile köylülüğün devrimci ittifakına dayalı bir mücadele muzaffer bir sonuca bağlayabilir. (s.171-172)

5) Muzaffer bir burjuva demokratik devriminden doğacak devrimci iktidar biçimi, ancak proletarya ve köylülüğün devrimci-demokratik diktatörlüğü olabilir. (s.172-173)

6) Ve nihayet 175. sayfada (176. sayfanın hemen öncesinde!) Lenin'in dilinden "Üç Rus devriminin özlü bir tarihsel bilançosu" verilmiştir: "Olaylar bizim dediğimiz gibi gelişti. Devrimin aldığı yön, bizim düşünce biçimimizin doğru olduğunu gösterdi. **Önce,** köylülerin 'tüm'ü ile monarşiye, toprak sahiplerine, ortaçağ düzenine karşı çıkış (bu aşamaya dek devrim burjuvadır, burjuva demokratiktir), **sonra,** yoksul köylülerle, yarı-proleterlerle ve bütün sömürülenlerle birlikte, köy zenginlerini, kulakları, vurguncuları da içine alan, **kapitalizme karşı** yürüyüş (burada artık **sosyalist** bir devrim sözkonusudur)".

Lenin'in bu sözleri, Ekim Devrimi'nden tam bir yıl sonra, Kautsky'le giriştiği ünlü polemikten alınmadır. Devrimin Şubat ile Ekim arasındaki tümüyle kendine özgü özel seyrini değil, fakat temel

özelliklerini, sınıflararası temel ilişkileri, bunların devrimin niteliği ile dolaysız ilişkisini ele alıyor. *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* bu pasaja ilişkin yorumunda, "köylülerin tümü ile" yürümek meselesi üzerinde özellikle durmuştur (s.175). M. Yılmazer bunu anlayamadığı sürece, bununla ne burjuva devriminden ve ne de *Nisan Tezleri*'nden hiçbir şey anlayamadığını sergilemiş olur. M.Yılmazer, bilmeliydi ki, burjuvazi 1923'te iktidarın dümenine geçerek onu feodal toprak sahipleri ile paylaşsa bile, kabaca 1950'lere kadar yine de Türkiye'de "köylülüğün tümü" ile (ve elbette ki feodal yarı-feodal toprak düzenine karşı) yürümenin nesnel tarihsel temeli vardı. Ama artık yoktur sayın yazar, bunu anlamanız gerekir! Bunu gerçekten anlayamıyorsanız eğer, o halde nasıl olup da Ordu-Cephe hareketlerini tarihin gerisinde kalmakla, kapitalizmin 1950'lerdeki "sıçraması"nı gözden kaçırmakla, köylülük içindeki modern sınıflaşmayı anlayamamakla, böylece gerici siyasal sonuçlara düşmekle itham edebiliyorsunuz?

Lenin, *Nisan Tezleri* tartışmalarında, proletarya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğü, "yalnızca **sınıflar arasında ilişkiyi** öngörüyordu, bu ilişkiyi, bu işbirliğini **gerçekleştiren somut siyasal bir kurumu** değil" (tüm vurgular Lenin'in) diyor. M. Yılmazer bu sözleri aktarıyor, fakat gariptir anlamı üzerine bir an bile düşünmüyor. O aklını yine dönüp "somut kurum"a takıyor, onu, üstelik tam da Şubat sonrası Rusya'sında olduğu gibi, burjuvaziyle "gönüllü olarak uzlaşmış biçimi"yle, yani o "olağanüstü özgün biçimi"yle (Lenin) 1923 Türkiye'sinde arıyor ve bulamayınca, böylece bir şey ispatladığını zannediyor. Gerçekte ise M.Yılmazer'in sığınabileceği tek bir düşünce var. Tıpkı '80 öncesinde TDKP teorisyenlerinin söylediği gibi, "değil 50 yıl 150 yıl geçse bile Türkiye'de Prusya tipi bir gelişme olmaz ve dolayısıyla toprak devrimi sorunu da hep geçerliliğini korur". Böyle olunca da, "sınıflar arası ilişki" değişmeden kalır, "tüm köylülükle birlikte" burjuva devriminin amaçları yolunda yürümek olanağı hep süregider. M.Yılmazerler için, bu muhakeme dışında, bundan öte, az-çok mantık taşıyan bir sığınak artık yoktur.

Nisan Tezleri'ni tartışırken M.Yılmazer'in dilinde hep bir "sınıf ilişkilerinde yeni kopuşma" lafı vardır. Ama, durup bunun üzerine de düşünmüş değildir. "Kopuşma", o güne kadar burjuva demokratik devrim yolunda işçi sınıfıyla birlikte "monarşiye, toprak sahiplerine, ortaçağ düzenine karşı" yürüyebilen "tüm köylülük" ile ittifak yerine, iktidarın burjuvaziye geçmesinden itibaren artık yalnızca köylülüğün bir kesimiyle, **yoksul ve emekçi köylülükle** ve bu kez artık sosyalist devrim yolunda yürünebileceğini anlatır. Oysa M.Yılmazer burjuva demokratik devrim sorununda canalıcı nokta olan "tüm köylülük" sorunundan ısrarla kaçıyor ve "genel olarak" küçük-burjuvazi üzerine boş gevezeliklere sığınıyor.

Lenin'den aktarıyor: "Hareketin komünist, proleter unsurlarının küçük-burjuva unsurlardan derhal, kesin bir şekilde ve geri dönülmeksizin kopuşması". Ve hemen ardından kendi çarpık mantığıyla yorumluyor: "Sosyalist devrim parolasının, **sınıflar ilişkisi** açısından anlamı buydu. Demokratik devrimde birlikte yürünülen küçük-burjuvaziden kesin bir kopuşma, sınıflar ilişkisi açısından sosyalist devrime geçiş anlamına geliyordu. Ama **daha fazlası** değil." (s.49)

Bu yorum tümüyle yanlıştır ve M.Yılmazer'in Şubat-Ekim arası tarihsel olaylardan hiçbir şey anlamadığını gösterir yalnızca. Yazar Lenin'in siyasal bir tanım yaptığına, küçük-burjuva toplumsal yığınlardan değil (ki Rusya'nın o günkü nüfusunun ezici çoğunluğunu oluşturan köylülerdir bunlar), fakat burjuvaziyle uzlaşma içinde devrimciliği tükenen ve küçük-burjuva yığınları da burjuvazinin peşine takan küçük-burjuva siyasal akımlardan yolunu net bir biçimde ayırmak gerektiğine, buna işaret ettiğine bile dikkat etmemiştir. "Hareketin komünist proleter unsurları küçük-burjuva unsurlardan" en kararlı, en tam ve geri dönülmez biçimde kopmalıdırlar ki, burjuvaziye karşı sosyalist devrim yolunu en kararlı biçimde tutabilsinler. Tam da bu sayede ve sabırlı bir çabayla, küçük-burjuvazinin emekçi katmanlarını da hain önderlerden koparıp kendi arkalarından sürükleyebilsinler. Bilge yazar nasıl unutabiliyor ki: "Rusya, bir küçük-burjuvazi ülkesidir. Nüfusun büyük çoğunluğunu bu sınıf oluşturur. Bu sınıfın burjuvazi ile proletarya arasında bocalaması kaçınılmazdır. Ve ancak bu sınıfın proletarya ile birleşmesiyledir ki, devrim davasının, barış, özgürlük davasının, toprağın emekçilere geri verilmesi davasının zaferi, kolayca, çabuklukla, barış ve sukünet içinde sağlanmış olacak"tır. (*Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi*, Sol Yayınları, s.177)

Lenin bunları Ekim Devrimi'nden yalnızca dört hafta önce yazıyordu. Şubat'la Ekim arası dönemin temel sorunlarından biri, küçük-burjuva yığınları sabırlı ve ısrarlı bir çabayla küçük-burjuva önderlerden, küçük-burjuva siyasal akımlar olan

Menşevikler'den ve Sosyalist Devrimciler'den koparmak değildiyse neydi? Burjuvaziyi yıkacak olan sosyalist devrim Barış ve Toprak Kararnamesi'ni ilk icraatı yaparken, bununla herkesten çok Rusya'nın küçük-burjuva köylü yığınlarının istemlerini karşılamıyor da ne yapıyordu? Bir öteki temel kararname olan Uluslar Kararnamesi için de aynı şey geçerli değil midir? "Tarımsal sorundan sonra, tüm Rus devlet yaşamında, özellikle nüfusun küçük-burjuva yığınları için olağanüstü bir önem taşıyan şey, ulusal sorundur." (age., s.193)

Ama bunlar üzerine bir parça düşünmek yerine, yazarımız devrimci demokratlarımızın hep sallayageldiği sopayı eline alıyor. "Sosyalist devrim parolanızla, bizim Menşevik ve Sosyalist Devrimcilerimizden ittifaklar zemininde bugünden bir kopuşmayı mı öneriyorsunuz?" diye soruyor ve "eğer böyleyse" Rus devriminde bir benzerimiz olduğunu, davranışımızın "Troçki'nin tutumuna denk" düştüğünü buna ekliyor. (s.51)

Bunları bize kim söylüyor? Şubat Devrimi'nden sonra işçi sınıfının küçük-burjuvaziyi bir yana ittiğini, küçük-burjuva yığınların nüfusun ezici çoğunluğunu oluşturduğu bir ülkede, Rusya'da, ondan kopup sosyalist devrime kendi başına yürüdüğünü sanabilen bir şaşkın yazar. Troçki'ye benziyormuşuz! O Troçki ki, bütün bir iki Rus devrimi tarihi boyunca hep Menşeviklere yapışık kalmıştır da ancak Şubat'tan sonra nihayet onlardan kopabilmiştir! M.Yılmazer'inki bir kez daha boş bir söz kalıbından başka bir şey değildir. Menşevikler ve Sosyalist Devrimciler'in devrimciliği Çarlık düzeni içinde şekillenmişti ve onlar Çarlık rejimi karşısında sözümona muhalefette bulunan burjuvaziye karşı herzaman zayıftılar. Menşevikler net bir biçimde devrimi burjuvazinin devrimi olarak görüyorlar ve zaferiyle birlikte burjuvazinin iktidar olması gerektiğini düşünüyorlardı. Çarlık yıkılınca ve yerini burjuvazinin iktidarı alınca, o güne kadarki düzen ve sınıf ilişkilerindeki bu temelli değişim, onları hep süregelen sallantılı konumlarından burjuvaziyle uzlaşmaya ve giderek ona teslim olmaya götürdü.

Şükür ki, bizim devrimci-demokratlarımızın devrimciliği **sermaye düzeni koşullarında** ve **burjuvazinin sınıf iktidarına karşı** mücadele içinde oluşmuştur ve halen bu temel üzerinde sürmektedir. İdeolojik-politik zaafları, perspektiflerindeki bulanıklık, onları "kurulu toplumsal ve siyasal düzene karşı" fiili bir mücadeleden bugün için hiç de alıkoymuyor ve alıkoymadığı sürece onlar bizim devrimci müttefiklerimizdir. Onlardan kopmak değil, onlarla birlikte devrim yolunda yürümek için çalışırız biz. Ama onların bulanık perspektifleri devrimin geleceği için ya da gelecekteki devrim için hep bir potansiyel tehlikedir. Biz bugünden buna karşı mücadele ederiz, bugün için bir potansiyel tehlike olan şey gelecekteki bir devrim anında önümüze gerçek bir engel olarak çıktığında ise, onlardan en kararlı bir biçimde "kopuşuruz". M.Yılmazer'in gerçek yaşanımızın bu gerçek sorunlarını anlayabilmesi için Kautsky geleneğinin küçük-burjuvazi üzerine "ilke gevezeliği"ni bir yana bırakması, toplumumuzun temel sınıf ilişkilerinin anlamını ve onların devrimci siyasal yansımalarını, günümüz gerçeklerinden giderek değerlendirebilmesi gerekir. Özellikle de "metot" üzerine söylediklerinden sonra...

Yazarın *Nisan Tezleri*'ne ilişkin orijinal yorumları, demek oluyor ki yanılgıları kuşkusuz bunlardan ibaret değil. O örneğin "*Doğrudan* görevimiz sosyalizmin başlatılması değildir" (Lenin, sekizinci madde) ifadesinden, şu yorumu çıkarır: "Sınıflar ilişkisi olarak, burjuvaziyle uzlaşmış olan küçük-burjuvaziden geri dönülmez bir kopuşu öne çıkaran Lenin, programatik planda henüz 'sosyalizmin başlatılmasını' önermez. O nedenle 1917 Nisan'ında atılan sosyalist devrim parolası, dönemin karakterine uygun olarak sınıf ilişkilerinde yeni bir kopuşmayı, bu anlamda yeni bir aşamayı anlatıyordu." (s.50)

Bu ve benzeri yorumlar, M.Yılmazer'in *Nisan Tezleri* denilen tarihsel belgenin özgün anlamını kavrayamadığını gösterir. *Nisan Tezleri* bir sosyalist devrim "programı" değil, o günün Rusya'sındaki son derece özgün tarihsel ortamda, devrimin birinci aşamasından ikinci aşamasına **geçiş için** somut bir plandır. Demek oluyor ki sosyalist devrim programının kendisi değil, sosyalist devrim stratejik hedefinin ilan edilmesi, fakat bu hedefe götürecek somut adımların o günün "özel koşulları" gözetilerek tanımlanması ve formüle edilmesidir. Böyle olunca "doğrudan görevimiz sosyalizmin başlatılması değildir" denilirken stratejik değil taktik bir tutum vurgulanmaktadır. Bu stratejik bir aşamanın değil, stratejik hedefi olanaklı kılacak, kolaylaştıracak taktik bir sürecin, bir "geçiş evresinin" tanımıdır. (Lenin Kamanev'le tartışırken, döne döne "**şu an**" için demesi boşuna değildir.) Bu anlaşılmadığı içindir ki, yalnızca M.Yılmazer değil fakat tüm devrimci demokratlar, *Nisan Tezleri*'nin şu veya bu "özel" ya da gerçekten özgün olan ayrıntısından devrim stratejisi üzerine tartışmalara en olmadık dayanaklar bulmak hafifliği gösterebiliyorlar.

Kara Afrika: Kapitalist sistemde çıkış yolu yok!

Afrika bugün yoksulluk, bilgisizlik, açlık vb. ile özdeşleşmiş bir kıta durumunda. Ancak bu tarih boyunca herzaman böyle değildi.

İnsanlığın ortaya çıkışıyla birlikte Afrika tarihinin gelişmesi başladı. Görece gelişmiş ilk medeniyet Mısır'da oluştu. Merkezi otoritenin denetiminde, her yıl taşan Nil nehrinden yararlanılarak sulu tarımı olanaklı kılan göletler oluşturulmuştu. Mısır medeniyeti bu gelişme üzerinde yükseliyordu. Bu medeniyet yazının, astroloji ve takvimin (Nil nehrinin ne zaman taşacağını önceden saptamak için) yaratılması olanağını sağladı. Bu sayede matematik ve felsefe gelişti. Platon ve Pitagoras gibi filozoflar Mısırlılardan çok şey öğrendiler.

Sahra'nın güneyinde de ilkel komünal toplumlar gelişmeyi sürdürdüler. Bir çok krallıkta demir, bakır ve altın madenleri işletilmeye başlandı. Avrupalı sömürgecilerin Hindistan'a yaptıkları ziyaretlerin çok öncesinde, Doğu Afrika, Hindistan hatta Çin ile çok canlı bir ticaret yürütebiliyordu.

Sömürgeciliğin sonuçları

Batı Avrupalı bir sömürgeci, Batı Afrika'da bulunan Benin şehrini Batı Avrupa'nın en gelişmiş şehirleriyle kıyaslayabiliyordu. O zamanlar Afrika'da en azından kendisini doyuracak kadar besin maddeleri üretilebiliyordu. Yer yer ortaya çıkan kuraklık dönemleri, daha önceden depolanan yiyecek maddeleri ile kolaylıkla atlatılabiliniyordu.

Geçen yüzyılın sonlarına kadar Avrupalı sömürgeciler Afrikada büyük topraklar işgal edememişlerdi. Sadece ticaret merkezleri ile kıyılarda kaleler oluşturabiliyorlardı. Buralardan büyük sayılarda insanlar esir alınarak köle olarak Güney ve Kuzey Amerika'daki tarım işletmelerinde çalıştırıldılar. İnanılması güç koşullar altında barbarca sömürüldüler. 1650-1870 yılları arasında yaklaşık 14 milyon insan köle olarak Afrika'dan diğer kıtalara götürüldü. Bunların %14'ü taşındıkları gemilerde öldü(rüldü)ler. İlk dönemlerde kölelerin çoğunluğu görece nüfus olarak kalabalık ve iyi örgütlenmiş Batı Afrika'dan getirildiler. Köle ticaretinden elde edilen kar ticaretle uğraşan yeni bir zengin sınıfın oluşmasına neden oldu. Bu ise geleneksel toplumların iç istikrarını büsbütün bozdu.

Köle ticaretinin Afrika'nın merkezi ile güneyindeki sonuçları çok daha yıkıcı oldu. Köleye olan yoğun talep savaş ve yağmalamaların sayısını büyük ölçüde artırdı. Bu bölgelerde tarımda önemli gerilemeler yaşandı. Asalak emperyalistler Afrika'yı yağmalamalarını "buraya 'medeniyet' götürüyoruz" diyerek meşrulaştırmaya çalıştılar. Ayrıca siyah tenli insanlarının tembel ve cahil oldukları masalı sömürgeciler tarafından piyasaya sürüldü.

Emperyalistlerin Afrika'da madenler, limanlar, demiryolları kurması ve bölge halkından bazı kişileri bürokratik ve ticari görevler için eğitmesi, kendi çıkarları doğrultusunda atılmış adımlardan başka bir şey değildi. Böylesi bir altyapının oluşturulması, aynı zamanda buradaki madenlerin en ekonomik ve hızlı bir şekilde yağmalanmasını sağlamak içindi.

Bu koca kıtaya en asgari araçlarla egemen olabilmek için, özellikle İngiltere ve Belçika, yerli egemen grupları kullandılar. Örneğin, Belçika Ruanda'da Tutsi egemenliğini güçlendirdi ve böylece Tutsiler ile Hutular arasındaki çelişkiler keskinleşti.

Sömürgecilik her alanda Afrika'nın gelişmesini frenledi. Afrika'da yol, köprü gibi altyapı işlerinde çalıştırılanların köy kökenli köleler olması, tarımın büyük bir darbe yemesine yolaçtı. İşçiler çok zor koşullar altında çalıştırıldılar. 1921-34 arasında, sadece Afrika'daki Fransız Ekvatorya'sındaki demiryolu yapımı sırasında 20 bin işçi öldü.

Gitgide daha fazla verimli toprağın kakao, kahve vb. ihraç ürünlerinin yetiştirilmesi için kullanılması, temel besin maddelerinin üretilmesinde kullanılan tarım alanlarının azalmasına ve tek ürüne yönelik üretim nedeniyle de toprağın verimsiz hale gelmesine neden oldu. Bunların yanısıra en verimli topraklar Avrupalı kanemiciler tarafından gaspedilirken verimsiz topraklar yerlilere kaldı. Örneğin Kenya'da bir kaç bin beyaz tenli köylü ülkenin kullanılabilir topraklarının dörtte birine el koydu.

Afrika kaybedilmiş bir kıta mı?

İkinci emperyalist savaş sonrasında Avrupa'nın Afrika üzerindeki dolaysız egemenliği sona erdi. Bir çok Afrika ülkesinde işçi sınıfı oluştu. İşçi sınıfı grevler, gösteriler ve boykotlarla bağımsızlığı için mücadele etti.

Bu arada Afrika Batılı sömürgeci ülke ekono-

milerinin birer uzantısı haline gelmişlerdi. Bu ekonomilerin ihtiyaçları doğrultusunda yapılandırıldılar. Afrika ülkelerinde patronlardan, polis şeflerinden ve generallerden oluşan asalak bir burjuva sınıfı da ortaya çıktı. Emperyalistler çıkarlarını bu sınıflar aracılığıyla güvenceye almaya çalıştılar. Dolaylı olarak sömürmek emperyalistlere daha ucuza maloluyordu. Böylece bu ülkelerde kendi askeri aygıtlarını konuşlandırmak gereği kalmıyordu. İşçiler ve emekçiler de ülkenin bağımsızlığına kavuştuğu demagojisiyle aldatılabiliyordu.

Kapitalizmin çıkmazı, Nijerya gibi bazı ülkelerde, kapitalizmin açık terörle tahkimi demek olan askeri darbelere yolaçtı. Angola gibi ülkelerde ise gerilla savaşları zafer kazandı. Ancak, bu ülkelerin hiç biri ekonomik, sosyal ve politik alanlarda gelişmeyi bir türlü yaşayamadılar. Afrika'da '80'li yıllarda ekonomik kriz had safhaya ulaştı. İhraç ürünleri ortalama %30, yaşam standartı ise %15 oranında düştü.

Bütün bunlara rağmen Afrika'nın geleceğine karamsar bakmak için bir neden yok. Kıta önemli miktarlarda maden yataklarına sahip. Örneğin dünyadaki kobalt'ın %90'ı, altının %50'si, platin'in %40'ı, hidro elektirik santraller kurmak için sayısız olanaklar vb. mevcut.

Güney Afrika'daki mücadele değişim için temel gücün ne olduğuna açıkça işaret ediyor. Büyük kentlerde ve fabrikalarda dinsel ve etnik farklılıklar nispeten ağırlığını yitiriyor. Bu ise işçilerin ortak bir hedef doğrultusunda birlikte mücadele etmelerini kolaylaştırıyor. Afrika'nın kuzeyinde ve Nijerya gibi ülkelerde nispeten gelişmiş bir işçi sınıfı var. Tüm sorun bu sınıfın emperyalizmi ve kapitalizmi altetmede öncü rolünü üstlenebilmesinde.

Emperyalistler arası it dalaşı

"Demokrasi" şampiyonu emperyalist ülkeler, bugün dünyada yaşanan terör, vahşet ve kaosun başsorumlularıdırlar. 1989'dan, Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun çökmesinden bu yana artık dünya iki bloktan oluşmuyor. Bu sürecin ardından emperyalistler arası it dalaşı yoğunlaşarak yeni bir evreye girdi. Tarihin gördüğü en haydut devlet ABD, kendi rolünün uluslararası planda tartışılır hale gelmesinin de verdiği kudurganlıkla, bağımlı ülke halklarına karşı yeni bir saldırı dalgası hazırlamış bulunuyor. Emperyalist rekabetin yoğunlaştığı alanlar özellikle Afrika, Karayipler, Uzakdoğu Asya, Balkanlar ve hatta Batı-Avrupa'nın göbeğidir.

ABD tekellerinin temsilcisi Clinton, Almanya'nın başını çekeceği yeni bir rakip bloğun oluşmasını engellemeye, Avrupa'daki politik süreçleri denetim altına almaya çalışıyor. Ancak o, ABD'nin yalnızca askeri gücünün kullanılmasını doğru bulmuyor. ABD burjuvazisi fiyasko ile sonuçlanacak bir yeni Somali işgali istemiyor. Askeri gücünü dolaysız olarak kullanmak istememesi, 3 yıldır emperyalistler tarafından sürdürülen Yugoslavya savaşında da kendini gösterdi. Bugün ABD emperyalist kapitalist sistemin tek jandarması olduğunun altını bir kez daha çizmek için askeri gücünün yanısıra değişik baskı yöntemlerini kullanıyor (diplomatik ve ekonomik). Açıktır ki bunlar son tahlilde kendi çıkarlarını en etkin bir şekilde korumaya yarayacaktır.

Bugün ABD yeni bir global strateji geliştiriyor. Kolay anlaşılmayan, dolambaçlı yollara başvuran, „böl ve yönet" taktiğini kullanan ve en iğrenç politikalara dayanan bir strateji bu. Daha çok "gemisini kurtaran kaptan" taktiğini izliyorlar. Bu taktik dünyadaki politik istikrarı bozucu bir niteliğe sahip. Böyle bir ortam ise emperyalistlerin pozisyonlarını istikrarsızlaştırıyor.

Örneğin ABD bugün Fransız emperyalizminin sömürgelerine karşı kapsamlı bir saldırıya geçmiş bulunuyor. Fransa ve Almanya'nın ittifak yaparak askeri bir kutup oluşturmasını, böylece ABD'nin dünyadaki tekliğini tartışılır duruma getirmesini engellemeye çalışıyor. ABD'nin dünyanın tek polisi olduğunu kabul ettirmeye yönelik bu saldırı dalgası, Fransa aleyhine gelişiyor. Fransa'nın etkinlik alanları daralıyor.

Emperyalistler arasındaki dalaşma uluslararası politik konjonktürün çürümesinde önemli bir rol oynuyor. Kıyasıya rekabet bugüne halkların yokedilmesine ve tam bir kaos ortamının oluşmasına neden oluyor. Emperyalist haydutlar ikiyüzlülüklerini gizlemek amacıyla insancıllık maskesi takıyorlar. Bu it dalaşı insanlığa felaketten başka bir şey getirmiyor.

Ancak rekabetin aldığı bu biçim, aynı zamanda sistemin tıkanması, kilitlenmesi ve krizin ifadesidir. Ancak sistemin krizde olması onun kendiliğinden yokolacağı anlamına gelmiyor. Emperyalist-kapitalist sistemin ne zaman tarihin çöplüğüne atılacağını işçi sınıfının mücadelesi belirleyecektir.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Saldırılara karşı ne yapmalı?

Kriz dönemleri sınıf farklılıklarının ve sınıf çatışmalarının daha keskin ve belirgin bir şekilde yaşandığı dönemlerdir. Uluslararası sermayenin yaşamakta olduğu kriz, onun bir parçası olan Türkiye kapitalizminin kendine özgü koşulları ile de birleşince ekonomik, siyasal vb. her alanda topyekün bir altüst oluş yaşanmaktadır. Kriz dönemleri aynı zamanda işçi sınıfının ve tüm emekçilerin sınırsız bir terör eşliğinde sömürülmesinin görülmemiş boyutlar kazandığı dönemlerdir.

Fakat unuttukları bir şey var. Tarih egemen sınıfların şahsında temsil edilen sömürünün evrensel yasalarını ortaya koyduğu gibi, komünistlerin ve tüm ezilenlerin şahsında somutlaşan birleşik-örgütlü militan mücadeleleri ve bu mücadeleler sonunda yaratılacak eşitliğin, özgürlüğün ve barışın hakim olduğu işçi iktidarlarını ve sosyalizmi de bilmektedir.

Gerek sınıf savaşımları tarihi, gerekse günümüz ulusal ve uluslararası sınıf savaşımlarının ortaya koyduğu bir gerçek vardır ki, bu da hakların yalnızca mücadele ile elde edilip korunabileceğidir. Örneğin; Amerikan işçi sınıfının 20. yüzyılın başlarında elde ettikleri 8 saatlik işgünü kazanımı can pahasına bir mücadele ile kazanılmış bir haktır. Bir başka örnek Fransız havayollarının özelleştirilmesi girişimidir. İşçilerin direnmeleri ve grevle karşılık vermesi nedeni ile sermayedarlar ve hükümet geri adım atmak zorunda kalmıştır. Bu ve pek çok deneyimin gösterdiği gibi, izlenecek yol birleşik, örgütlü ve militan bir direniş hattı oluşturmaktır. Burjuva demokrasisinin egemen olduğu gelişmiş kapitalist ülkelerde dahi haklar mücadele ile kazanılabilmekte, saldırılar direnerek geri püskürtülebilmektedir. Ülkemizde tam bir asker-polis rejiminin hüküm sürdüğü düşünüldüğünde, bizim yapmamız gereken de elimizi kolumuzu bağlayan sermaye yasalarını ayaklar altına alıp mücadele yolunu tutmak olacaktır. Ulusal eşitlik ve özgürlük istemi ile ayağa kalkan kardeş Kürt halkına sermaye düzeni sömürgeci çıkarları için pervasızca saldırmaktadır. Kürt halkı ve onun devrimci öncü gücü PKK'nın da yaptığı sermayenin sömürgeci yasalarını parçalayıp, mücadelenin yasalarını hayata geçirerek başarıya yürümektir.

Sermayenin tüm saldırılarını rahatlıkla gerçekleştirebilmesi, onun toplumun her alanında kendi sınıf çıkarları temelinde örgütlenmesinden dolayıdır. Onların TÜSİAD'ları, TOBB'ları, MÜSİAD'ları var... SHP, DSP, ANAP, DYP, RP, vb. burjuva partileri ve hain sendika bürokratları var. Ellerinde istedikleri şekle soktukları anayasaları ve resmi infaz mahkemeleri olan DGM'leri var. Bizim de yapmamız gereken kendi ihtilalci sınıf partimizi yaratıp, militan bir mücadele hattı kurmaktır. Bu mücadelelerle elde ettiğimiz kazanımlarımızı korumanın ve garantiye almanın tek bir yolu vardır: İhtilalci sınıf partisi önderliğinde gerçekleştirilebilecek sosyalist işçi iktidarı için mücadele etmek. Öyleyse işçilerin ve tüm ezilenlerin yapması gereken tüm çaba ve enerjilerini bu yolda seferber etmeleridir.

Y. İnanç/ Tekstil işçisi

Yoldaşça ilişki nasıl olmalıdır?

Aynı örgüt çatısı altında devrimci faaliyet gösteren devrimciler kuşkusuz değişik çevre ve kültürlerden gelip ortak mücadele yürüten insanlardır. Fakat hepsinin ortak bir yanı vardır. Bu da yaşamlarının devrimci mücadele üzerine kurulu olmasıdır. Bizim de bugün mücadelede güçlü ve zayıf yanlarımız bulunuyor. Bu zayıflığımızı örgütlü devrimci mücadele içinde bilimsel sosyalist kültürü kavradığınız oranda ortadan kaldırabiliriz.

Yoldaşlık ilişkisini klasik arkadaşlıktan ayıran en önemli özellikler; kader birliğimiz, ilişkilerimizin devrimci değerler üzerine kurulu olması ve karşılıklı güven duygusudur.

Gerek yoldaşlar arası ilişkilerde, gerekse alt üst ilişkilerinde, bireysel veya örgütsel sorunları birlikte

tartışmalıyız. Hata ve zaaflarımızı muhatap yoldaş(larla) tartışarak ortak bir çabayla aşmalı ve bunu sürekli kılmalıyız. Yoldaşlar arası tartışma veya konuşmalarımızda kırıcı değil yapıcı davranmak, yoldaşların öneri ve fikirlerini rahatça ifade edebilmelerini sağlamak, bireysel inisiyatiflerini geliştirmelerine yardımcı olmak, her yoldaşın görev ve sorumluluğudur.

Bir diğer konu ise yoldaşlarla olan randevu ve görüşmelerimize mümkün olduğunca dakik, temiz ve dikkatli gitmeli, karşılıklı güvenimizi sarsınamaya özen göstermeliyiz.

Semih/İstanbul

Gaziantep Şehitkamil Belediyesi işçileri grevde

670 işçinin 1 Eylül'de başlattığı grev bir ayını doldurmuş bulunuyor. RP'li belediye başkanının toplusözleşmedeki işgüvenliği maddesine karşı çıkması üzerine işçilerin kararlı bir tutum almaları, Genel-İş Sendikası'nı grev kararı almak zorunda bıraktı.

Belediye temizlik işlerinin bir özel şirkete verilmesi, grevin halka yansımasını büyük ölçüde engelliyor. Grevin halktan yalıtılması ve belediye önünde bulunmanın yasaklanması nedeniyle direniş hemen hiç bir destek alınmaksızın sürdürülüyor. İşçiler belediye binasının 300 m. ilerisindeki bir parkta toplanıyorlar. Sendika yönetimi grevi etkili kılacak hiç bir müdahalede bulunmuyor. Temizlik işlerinin özel bir şirkete verilmesi nedeniyle işçiler belediyeyi mahkemeye verdiler. Mahkeme ise karar tarihini erteleyerek "tarafsızlığını" ortaya koydu. Bunun üzerine işçiler Adliye Sarayı'ndan belediyeye kadar alkışlı bir yürüyüş düzenleyerek bunu protesto ettiler.

Bu sırada sözleşme imzalamış bulunan Büyükşehir ve Şahinbey Belediyelerinde çalışan işçi statüsündeki memurlara ya memur olmak için başvuruda bulunmaları ya tazminatlarını alarak işten ayrılmaları isteniyor. Yoksa görev yerlerinin değiştirileceği biçiminde baskı yapılıyor. Bu durum sendikanın duyarsızlığıyla da birleşince, grevdeki işçileri bu üç seçenekten birine zorlanıyorlar.

Şehitkamil Belediyesi işçileri işgüvenliği maddesi kabul edilene kadar greve devam edeceklerini söylüyorlar. Ancak grevin başarıya ulaşması için diğer belediye çalışanları ile halkın desteğine ihtiyaçları var. Örgütlü ve birleşik bir mücadele sürdürülmedikçe, bu grev de benzerleri gibi burjuvazinin hanesine artı olarak yazılacaktır.

Zeynep/Gaziantep

Hollanda'da açlık grevi

Eli kanlı Türk devletinin Dersim'deki köy yakma olaylarını ve Kürdistan'da yıllardır süregelen katliamları protesto etmek amacıyla Hollanda'da bir açlık grevi yapıldı. Genç Ekimciler olarak bu açlık grevine katıldık.

Açlık grevine Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci örgütlerin taraftarlarının örgüt adına değil de, bireysel olarak katılmaları dikkat çekiciydi. Bunun nedeninin Kürt sorununa devrimci bir çözüm bulunabileceği konusundaki inançsızlık olduğunu düşünüyoruz.

Biz bugüne dek yayınlanan kitap ve broşürlerimiz ile Merkez Yayın Organı'mızm yeraldığı bir stand açtık. Standı bir EKİM pankartı ve 5 Kasım EKİM Şenliği'nin tanıtım afişleri ile süsledik. Bunun üzerine diğer devrimci grupların taraftarları da stand açarak değişik içerikte afişler astılar. Böylece eylemin yapıldığı yere devrimci bir hava ve heyecan hakim oldu.

Bu eylemi Hollanda kamuoyuna duyurmak için, yoğun bir biçimde Hollandaca bildiri dağıtıldı. Telefon ve faks kullanıldı. Nitekim eylem Hollanda medyasında geniş bir yankı uyandırdı. Ülke çapında yayın yapan bir televizyon kanalı eylemi naklen yansıttı. Ayrıca "Telegün" de eylemi bir sayfa ayırarak duyurdu. Yine Türkçe yayın yapan radyolar eyleme yer verdiler. Böylece sömürgeci Türk devletinin Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaş etkin bir biçimde teşhir edilmiş oldu. Eylemin tüm bu olumluluklarına rağmen bazı Hollandalı sözde bazı Ekimcilerin özel kişisel yaşamlarından bu tür etkinliklere katılmaya vakit bulamamaları, giderek bunu bir davranış çizgisi haline getirmeleri bizim payımıza can sıkıcı bir durumdu.

Hollanda'dan genç Ekimciler

Okurlardan / Yoldaşlardan...

77. yılında Sosyalist Ekim Devrimi yolumuzu aydınlatıyor

Sovyet Hükümeti'nden Halka Çağrı

İşçi, asker, köylü yoldaşlara, bütün emekçilere!

İşçi ve köylü devrimi, Kerenski tarafından aldatılmış olan az sayıdaki Kazakların son kalıntılarını da dağıtıp tutukladıktan sonra, Petrograd'da kesin olarak zafer kazandı. Devrim, Moskova'da da zafer kazandı. Petrograd'dan gelen bazı birliklerin Moskova'ya varmasından önce harbokulu öğrencileri ve öbür Kornilovcular, barış koşullarını, silahsızlanma ve Kamu kurtuluş komitesinin dağılması koşullarını imzalamış bulunuyorlardı.

Cepheden ve kırlardan hergün, her an siperdeki askerler ve bucaklardaki köylüler engin çoğunluğunun yeni hükümete, onun barış önerisi ve toprağın köylülere hemen verilmesine ilişkin kararnamelerine sağladığı destek üzerine haberler geliyor. İşçi ve köylü devriminin zaferi kesindir; çünkü halk çoğunluğu, daha şimdiden bu devrimi destekliyor.

Anlamak kolaydır ki toprak sahipleri ve kapitalistler burjuvaziye sıkı sıkıya bağlı yüksek memur ve müsdahdemler, kısacası, bütün zenginler ve onların yayınında yer alan herkes, yeni devrimi düşmanca karşılıyor, zaferine karşı çıkıyor, bankaların etkinliğine son vermekle tehdit ediyor, çeşitli kuruluşların işleyişini baltalıyor ya da kötürümleştiriyor, devrimi elden gelen her biçimde engelliyor, onu açıkça ya da üstü örtülü bir biçimde frenliyorlar. Her bilinçli işçi, bu türlü bir direnişle kaçınılmaz olarak karşılaşcağımızı çok iyi anlıyordu; tüm bolşevik basın, bunu bir çok kez belirtmişti. Emekçi sınıflar bu direniş yüzünden bir an bile yılgınlığa kapılmayacak, burjuvazi yandaşlarının tehdit ve grevleri karşısında hiç mi hiç korkmayacaklardır.

Halkın çoğunluğu bizden yana. Çünkü dünya emekçiler ve ezilenler çoğunluğu, bizden yana. Adalet davası, bizden yana. Zaferimizi hiçbir şey önleyemez.

Kapitalistlerin ve yüksek memur ve müsdahdemlerin direnişi kırılacak. Bankaların ve kartellerin ulusallaştırılması üzerine özel bir devlet yasası çıkarılmaksızın, kimse bizim tarafımızdan mallarından yoksun bırakılmayacak. bu yasa hazırlanmaktadır. En titiz sayım ve denetim bir yana, ödenmesi gereken vergilerin gizlenmeksizin alınması bir yana, hükümet başka hiçbir önlem almak istemiyor.

Halkın engin çoğunluğu, geçici işçi ve köylü hükümetini bu haklı istekler adına benimsedi.

Emekçi yoldaşlar! Devleti şimdi kendinizin yönettiğini unutmayın. Eğer siz kendi aranızda birleşemez ve tüm devlet işlerini kendi ellerinize almazsanız, kimse size yardım edemez. Sizin Sovyetleriniz, bundan böyle her türlü yetki ile donatılmış devlet iktidar organları, karar yetkisine sahip organlar durumuna geldi.

Sovyetleriniz yöresinde toplanın. Onları pekiştirin. Kimseyi beklemeksizin, tabanda kendiliğinizden işe koyulun. En katı devrimci düzeni kurun, sarhoşlardan, ayaktakımından, karşı-devrimci harbokulu öğrencilerinden, kornilovcular ve başkalarından gelen anarşi girişimlerini acımadan ezin.

Üretim üzerinde en sert denetimi kurun ve yiyecek maddelerinin dökümünü tutun. İster üretimin baltalanması (yıpratma, yavaşlatma, yıkımcılık), buğday ve yiyecek maddeleri stoklarının gizlenmesi, demiryolları, posta, telegraf, telefon işlerinin bozulması, isterse büyük barış davasına, toprağın köylülere verilmesine, üretim ve dağıtım üzerinde işçi denetiminin gerçekleşmesine herhangi bir direniş söz konusu olsun, halkın davasına zarar verme cüretinde bulunacak herkesi tutuklayın ve devrimci halk mahkemesine verin.

İşçi, asker, köyle yoldaşlar, emekçi yoldaşlar! Bütün iktidarı alın ve kendi Sovyetlerinize verin. Toprağı, buğdayı, fabrikaları, avadanlığı, yiyecek maddelerini, ulaştırma araçlarını göz bebekleriniz gibi koruyun -bütün bunlar bundan böyle tamamen sizin malınız, tüm halkın malı olacaktır. Köylülerin çoğunluğuyla uzlaşarak ve onaylarını alarak, köylülerin ve işçilerin pratik deneyimiyle belirlenen yolları izleyerek, en uygar ülkelerin öncü işçilerinin pekiştirecekleri sosyalizmin, halklara sürekli bir barış sağlayacak ve onları her türlü baskı ve her türlü sömürüden kurtaracak olan sosyalizmin zaferine doğru, kademe kademe ama kararlı bir biçimde yürüyeceğiz.

V. Ulyanov (LENİN) / Halk Komiserleri Konseyi Başkanı, 5 Kasım 1917, Petrograd